

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

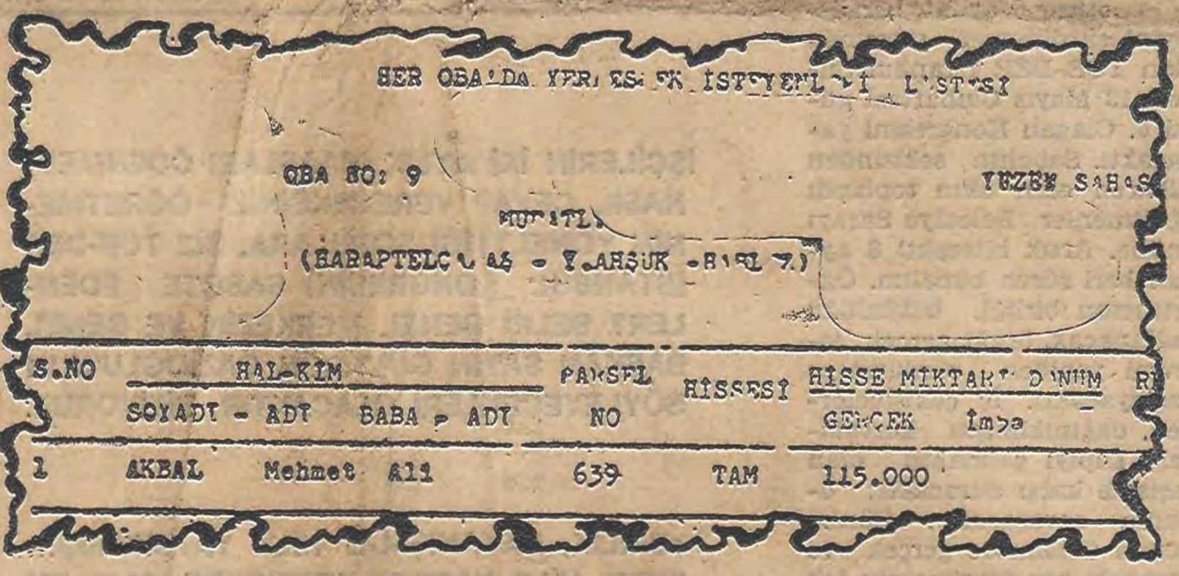
ÇARŞAMBA 17 MAYIS 1978

ADRES: İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara: İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR: İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara: 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1773,

MHP'nin gizli örgütlenmesini toprak reformu bölgesine de yaydığı saptandı

HER OBA'DA YERLEŞMEK İSTEYENLERİN LİSTESİ

OBA NO: 9 — YÜZEY SAHASI

MURATLI

(HARAPTELCAHAS - YUKARI ANSUK - HABLEZ)

S.NO	HAL-KİM SOYADI - ADI	BABA ADI	PARSEL NO	HİSSESİ	HİSSE MİKTARI DÖNÜM GERÇEK	İmza
1	AKBAL Mehmet	Ali	639	TAM	115.000	

2. MC Hükümetinin Devlet Bakanı MHP'li Sadi Somuncuoğlu'na bağlı Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı içinde ve Toprak Reformu Uygulama Bölgesinde bulunan 5 köyün Grup Başkanvekili Yıldırım Ünser'in imzası bulunan listelerle, Türkiye'de faşist örgütlenmenin modeli olan OBA'lara dönüştürüldüğü belgelerle ortaya çıktı.

★ **MHP'Lİ SOMUNCUOĞLU'NUN DEVLET BAKANLIĞI DÖNEMİNDE TOPRAK VE TARIM REFORMU MÜSTEŞARLIĞI İÇİNDE VE TOPRAK REFORMU UYGULAMA BÖLGESİNDE OBALAR KURULDUĞU BELGELERLE ORTAYA ÇIKTI**

ANKARA, (ANKA)

İkinci MC Hükümeti döneminde MHP'li Devlet Bakanı **Sadi Somuncuoğlu**'na bağlı olan Toprak ve Tarım Reformu Müsteşarlığı içinde ve Toprak Tarım Reformu Uygulama Bölgesi'nde **«obalar»** kurulduğu belgelerle saptanmıştır.

Toprak Tarım Reformu Uygulama Bölgesi Toprak Grup Başkanvekili **Yıldırım Ünser**'in imzasını taşıyan belgelerde, reform bölgesine giren köyler **«obalar»** olarak tanımlanmıştır.

Reform uygulama bölgelerinden **Aşağı Karataş** ve **Muratlı** nahiyelerinde, beş köyde MHP tarafından hazırlanan **«her oba da yerleşmek isteyenlerin listesi»** başlıklı belgelerde, toprak dağıtılan kişiler hakkında görüşlerde belirtilmiştir.

Oba numarası 15 olan **Aşağı Karataş** bölgesinin **Aşağı Keferan** ve **Boran** köylerinde parsel sahası belirtilerek toprak dağıtılan kişiler şunlardır:

Latife Karataş, Metiye Karatas, Selahattin Karataş, Zübeyde Karataş, Fatma Karataş, Türkân Karataş, Hüseyin Karataş ve Seyfettin Fidan.

Oba numarası 9 olan Muratlı nahiyesine bağlı **Haraptelcahas, Yukarı Ansuk** ve **Hablez** köylerinde ise yine Toprak Grup Başkanvekili **Yıldırım Ünser**'in imzasını taşıyan toprak dağıtımından yararlanan kişiler şunlardır:

YARARLANAN KİŞİLER

Mehmet Akbal, Mustafa Akbal, Salih Aslan, İsa Kocaer, Hayraf Kaymaz, İsa Özdemir, Hıdır Özer, Ali Özgeç, Mehmet Saklar, İsa Sidel, Bubi Taşkan, Mecit Turgay, Halil Turgay, Ömer Ağar, Kohla Sever ve **İbrahim Aslan.**

Bunlardan **İsa Sidel**'in **«düşünceler»** bölümünde **«hak sahibi olup olmadığının sorulması»** gerektiği belirtilmiştir. **İbrahim Aslan**'ın ise **«oba 14'ten gönderildiği»** ifade edilmiştir.

Şah güvenlik kuvvetlerini genel alarma geçirdi

★ **Şah aleyhtarı İran Milli Takımı Kaptanı Arjantin'e gitmiyor**

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Grevler ve gösterilerle geçen bir günden sonra İran'da güvenlik kuvvetlerinin genel alarm durumuna geçirildiği ve hükümetin muhaliflere karşı bugüne kadar en şiddetli ihtarda bulunduğu bildirilmektedir. Enformasyon Bakanı ve Hükümet sözcüsü Darius Humayun grevci işçilerle göstericileri suçlarken, Arjantin'de yapılacak

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünya Kupası finallerine katılacak olan İran Milli Takımı Kaptanı bir açıklama yaparak takımda yer almayacağını bildirmiştir.

HÜKÜMET SÖZCÜSÜNÜN AÇIKLAMASI

Enformasyon Bakanı ve Hükümet Sözcüsü Darius Humayun, **«benzin fiyatlarına yapılan zammı protesto için greve gitmenin, geçen hafta içinde 3 ayrı şehirde 15 kişinin ölümüne neden olan hükümete karşı gösteriler temposunu yoğunlaştırmak için uydurulan bir bahaneden başka bir şey olmadığını»** iddia etmiş ve **«Hükümet duruma tamamen hakim olup, her türlü koruyucu önlemi almış ve almaya de-**

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

TÜRKİYE'NİN SOVYETLERE ÖNERDİĞİ SİYASAL BELGEDE SALDIRMAZLIK İLKESİ YOK

★ **Sovyetler Birliği'nin diğer NATO üyesi ülkelerle imzaladığı bu tür anlaşmalarda ise saldırmazlık ilkesi yeralıyor.**

ANKARA (İSTA)

Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne sunduğu siyasal belge taslağında saldırmazlık ilkesinin bulunmadığı öğrenilmiştir. Başbakan **Bülent Ecevit**'in Sovyetler Birliği'ne yapacağı ziyaret sırasında imzalanması beklenen siyasal belgenin hazırlıklarının önemli ölçüde ilerlediği belirtilmektedir. Sovyetler Birliği tarafından hazırlanan ve MC hükümetleri döneminde Türkiye Dışişleri Bakanlığına sunulan belge taslağı konusunda çalışmalarını tamamlayan Türkiye Hükümeti, taslağı Sovyetler Birliği yetkililerine teslim etmiş bulunmaktadır. Taslak, Sovyetler Birliği Hükümeti tarafından incelendikten sonra yeniden Türkiye'ye iade edilecek ve iki taslak arasındaki anlaşmazlık noktalarının ortadan kaldırılmasına çalışılacaktır.

Öğrenildiğine göre Türkiye tarafından hazırlanan taslak, Sovyetler Birliği'nce Türkiye yetkililerine sunulan taslağa göre önemli ölçüde eksiklikler içermektedir. Türkiye'nin önerdiği taslakta en önemli eksiğin saldırmazlık

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

★ **YENİ YASADAN CEZAEVLERİNDE BULUNAN 25 BİN DOLAYLARINDAKİ HÜKÜMLÜ YARARLANIYOR.**

★ **YARI AÇIK VE AÇIK CEZAEVLERİNDE BULUNAN HÜKÜMLÜLER CEZALI BULUNDUKLARI HER AY İÇİN 16 GÜN MEŞRUTEN TAHLİYE HAKKI KAZANIYOR.**

"Kısmî af,, niteliğinde olan infaz Yasası Meclis'te kabul edildi

HABER MERKEZİ

Millet Meclisi'nde, dün mahkumların şartla salıverilmelerini ve sürelerinin indirilmesini öngören yasa tasarısı görüşülerek kabul edilmiştir.

Cezaların infazı hakkındaki kanuna bazı maddeler eklenmesini öngören yasa tasarısı'na göre, hükümlülerin yarı açık veya açık cezaevlerine seçilmelerine karar verme işlemi, Adalet Bakanlığı'nca her yılın ocak ayı içinde tespit edilerek Cumhuriyet Savcılıklarına bildirilen şart

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Adalet Bakanı'nın Politika'ya özel demeci:

Can: "Af yasasına gerek kalmayacak,,

Adalet Bakanı Mehmet Can, İnfaz Yasasını değiştiren yasa tasarısının Millet Meclisi'nde kabul edilmesinden sonra ilk

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Ecevit: NATO'ya olan katkımız ekonomiyi olumsuz yönde etkiliyor

★ **Avusturya Başbakanı Kreisky ile görüşen Ecevit bugün dönüyor**

★ **Başbakan 24 Mayısta Brüksel'e, 29 Mayısta da Amerika'ya gidecek**

HABER MERKEZİ

Londra'ya yaptığı resmi ziyareti tamamlayarak Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky ile görüşmek üzere Viyana'ya giden Başbakan Bülent Ecevit, karşılama töreninden sonra yaptığı konuşmada Türkiye'nin yıllardır NATO'nun savunma sistemi uğrunda kendi ekonomik gelişmesinden fedakârlık ettiğini söylemiş, Türkiye'nin kendini psikolojik ve mantıki olarak ambargonun kalkmayacağına hazırladığını bunun için de kendi savunma kavramını hızla geliştirdiğini açıklamıştır.

Bülent Ecevit Viyana Havaalanında Avusturya Başbakanı Bruno Kreisky tarafından törenle karşılanmış, karşılama törenine Avusturya'da bulunan Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'da katılmıştır. Karşılama töreninden sonra bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Bülent Ecevit, burada yaptığı konuşmada özellikle ambargo sorununa ve NATO ile ilişkilerin yeniden düzenlenmesi konularına değinmiştir. Amerikanın Suudi Arabistan'a silah satarken Türkiye'ye ambargo uygulamasını «garip bir tutum» olarak niteleyen Ecevit, ambargonun devam etmesi koşuluna göre Türkiye'nin kendi hazırlığını ve savunma için gerek

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Yarım kiloluk margarin 15, iki kiloluk 49,25 lira oldu

ANKARA, (İSTA)

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca sofra margarini, likit, rafine vinterize ayçiçeği ve pamuk yağlarının fiyatları yeniden düzenlenmiştir. Yeni tespitlere göre yarım kiloluk ve plastik ambalajlı sofra margarinlerinin fiyatı 15 lira, iki kiloluların ise 49.25 lira olmuştur.

Resmi Gazete'nin dünkü sayısında yeralan fiyat listesine göre bir kilogram likit rafine-vinterize ayçiçeği yağlarının standart tip ambalajlı olarak azami perakende satış fiyatı 23.75 lira, toptan satış fiyatı, 21.80 lira ve imalatçı satış fiyatı da 21.50 lira olarak belirlenmiştir.

Soya yağlarının da likit rafine-vinterize pamuk yağları fi-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Mobilya Komisyonuna bugün üye seçimi yapılacak

ANKARA, (A.A.)

TBMM'nin bugünkü birleşik toplantısında, **«Mobilya»** adıyla anılan Soruşturma Hazırlık Komisyonuna üye seçilecektir.

Bu arada, Devlet eski Baş-
Bu arada Devlet eski Ba-

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

ANKARA, (ANKA)

Yüksek Hakimler Kurulu Genel Kurulu, bir mahkemenin görevine giren işlerin o mahkemenin mevcut daireleri arasında içeriği bakımından bölüştürülmesinin idari bir tasarruf olamıyacağı, bu işin yargı yetkisiyle ilgili olduğu kararına varmıştır.

İhtisas Mahkemelerinin yasa ile kurulabileceği açıklandı

Yüksek Hakimler Kurulu Başkanı Mazhar Budak, dün Genel Kurul kararını açıklarken, «İhtisas Mahkemeleri ancak yasa ile kurulabilir» demiş ve şöyle konuşmuştur:

«Genel Kurulumuz, bugün bir mahkemenin birden çok daireleri olması halinde intikal eden davaların bir kısmının ayrım yapılmak suretiyle bu dairelerden birinde görüşülmesine Yüksek Hakimler Kurulunun yetkisi o-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Küçükçekmece Halkevi faşistler tarafından bombalandı. Can kaybı olmadı, ancak bina oturulamayacak hale geldi...

Yıldız DMMA'da yaralanan bir öğrenci daha öldü

★ **ELAZIĞ'DA CHP'Lİ BİR AVUKATIN EVİNE PATLAYICI MADDE ATILDI**

HABER MERKEZİ

Yıldız DMMA öğrencilerine 9 Mayıs Salı günü girişilen faşist saldırı sonucu yaralananlardan biri daha dün ölmüştür. Böylece olayda ölenlerin sayısı üçe yükselmiştir. Elazığ'da CHP'li olarak bilinen bir avukatın evine patlayıcı madde atılmıştır. Erzurum Atatürk Üniversitesinde «ülkücü» komandolar ilerici - devrimci öğrencilerin derslere girmesini engellemişlerdir. Konya'da DEV-GENÇ binasına patlayıcı madde atılmış, patlama sonucu bina büyük hasar görmüştür.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

İGD KONGRESİNDEN NOTLAR

"İhracatçı,,lara hatırlatılır

İlerici Gençler Derneğinin pazar gecesi Spor ve Sergi Sarayında başlayan kutlama törenleriyle devam eden 1. Büyük Kongresi Harbiye Şehir Tiyatrosunda çalışmalarını sürdürüyor.

Türkiye'de ilk kez bir gençlik örgütünün kongresi bir haftaya yakın süren törenlerle kutlanıyor. Pazar gecesi «Gençliğin Savaşım Gecesi», Pazartesi sabahı «Kongre», pazartesi gecesi «Şili Gençliği ile Dayanışma Gecesi», salı günü «kongreye devam», salı gecesi, «An-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İGD GENEL KURULU ÇALIŞMALARI SÜRÜYOR

★ **«ŞİLİ GENÇLİĞİ İLE DAYANIŞMA GECESİ»NDE FAŞİST PİNOCHET YÖNETİMİNİN ULUSLARARASI DAYANIŞMA İLE ÇÖKERTİLECEĞİ VURGULANDI**

İSTANBUL (İSTA)

İlerici Gençler Derneği'nin (İGD) önceki gün başlayan 1. Olağan Genel Kurulu çalışmalarını dün de sürdürmüştür. Genel kurul bugün yapılacak seçimlerle sona erecektir.

1. Olağan Genel Kurulunun ikinci gününde dernek tüzüğünde yapılacak değişiklikler görüşülmüş ve genel kurula katılan delegelerin oybirliği ile değişiklik mad-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

YIBA'da ölen öğretmen ve öğrencilerin cenazeleri kaldırıldı

★ **İGD VE İLD, KIZILAY'DA BİR PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ DÜZENLEDİ**

ANKARA (A.A.)

Ankara'nın Dışkapı semtindeki Yıldırım Beyazıt (YIBA) Çarşısında çıkan yangın sırasında, beşinci kattaki Meslek Lisesinde ölen sekiz öğretmen, öğrenci ve memur için, dün Atatürk Kız Meslek Lisesi önünde bir tören düzenlenmiştir.

Törene, Millet Meclisi Başkanı **Cahit Karakaş**, Başbakan Yardımcısı **Turhan Feyzioğlu**, Devlet Bakanı **Ahmet Şener**, Milli Eğitim Bakanı **Necdet Uğur**, Ankara Valisi **Tekin Alp**, Ankara Belediye Başkanı **Ali Dinçer**, Ankara'daki okul müdürleri, öğrenciler ve kalabalık bir halk topluluğu katılmıştır.

Törende bir konuşma yapan Milli Eğitim Bakanı Necdet Uğur, «Dileriz ki, milli eğitim topluluğu, artık böyle-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

CUK

YANLIŞ

**AP, İstanbul'da 26 Mayıs'ta yapacağı mitingin adını «Bayrağa Saygı» koymuş.
Yanlış.
AP'nin MHP destekli bu eylemi, olsa olsa «demokrasiye kaygı»dır.**

A.E.

OECD Türkiye'ye yardım konsorsiyumu bugün toplanıyor

ANKARA, (ANKA)

Kısa adı OECD olan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı bünyesindeki Türkiye'ye Yardım Konsorsiyumu bugün Paris'te toplanacaktır. Toplantıda konsorsiyumun «gelecekteki rolü ve işleyiş biçimi» ele alınacaktır.

Toplantıya Türkiye'den Hazine Genel Müdürü ve Milletler arası İktisadi İşbirliği Genel Sekreteri Vural Güçsavaş ve Merkez Bankası Kambiyo Müdürü Yavuz Canevi de katılacaktır.

haftalık — sadun aren

Ücretlerin denetimi ve sınıf uzlaşmacılığı

Bilindiği gibi dünyadaki bütün değerlerin yaratıcısı emektir. Ama emekçiler yarattıkları değerlerin tümüne sahip olamazlar. Onları çalıştıran işveren sermayedar sınıfları yaratılan değerlerin sadece bir kısmını ücret olarak işçilere verirler ve geri kalan kısma (artı-değere) kendileri el koyarlar. Yaratılan değerden işçilere ne kadarlık bir pay verileceğini, yani ücret düzeyini belirleyen objektif bir ölçü yoktur. Bunu, işçi sınıfı ile sermayedar sınıflar arasındaki sınıf mücadelesi belirler. Diğer bir deyişle ücret düzeyi bu iki sınıfın karşılıklı pazarlık güçlerine göre belirlenir.

İşçiler grevli ve toplusözleşmeli sendikal haklarını geliştirdikleri ve sendikalarında toplandıkları ölçüde pazarlık güçlerini dolayısıyla ücret düzeylerini arttırabilirler. Ancak kapitalist düzen içinde işçi sınıfının pazarlık gücü ne kadar yüksek olursa olsun, ücretler hiç bir zaman yaratılan değerlerin tümünü kapsayamaz. Böyle bir durum, yani kârın sıfır olması kapitalizm ile bağdaşmaz.

Ücretler işçilerin ekonomik sınıf mücadelesi tarafından belirlendiğine göre, bu mücadeleyi kısıtlayıcı yada gereğini azaltıcı her önlem ücretleri azaltıcı (mutlak yada göreceli olarak) etki yapar. Bu nedenle ücretlerin hangi formülle olursa olsun, işçilerle işverenler arasında «denetimli» bir biçimde belirlenmesi, daima işçi sınıfının yararına aykırı bir sonuç verir.

Yeri gelmişken şunu belirtelim ki, bugün işverenlerin istedikleri şey ücretlerin dondurulması değil fakat «denetimli» bir biçimde artırılması, yada başka bir deyişle artırılmasının denetim altına alınmasıdır. Böyle olunca karşı olunması gereken şey, kimsenin şimdilik talep etmediği ve dolayısıyla sözkonusu bile olmayan «ücret dondurulması» değil, fakat ücret artışlarının işverenlerce denetim altına alınmasıdır.

Ücret düzeyinin ve artışlarının işçi ve işverenlerin karşılıklı iyi niyet, anlayış ve işbirliği içinde, yani «dostça», yani mücadelesiz olarak belirlenmesi yalnız ekonomik değil, fakat politik bakımdan da sakıncalıdır. Bilindiği gibi işçi sınıfı yalnız ekonomik (sendikal) mücadele ile sadece ücretleri artırabilir, yani sömürüyü sınırlandırabilir. Bu yolla sömürü ortadan kaldırılamaz. Bunun için, içinde yaşadığımız kapitalist düzeni sosyalizm yönünde değiştirmek gereklidir. Bu da, işçi sınıfının, partisi vasıtasıyla yürüteceği politik mücadelesi ile gerçekleşir. Ancak ne var ki, işçi sınıfının sosyalist-politik mücadelesi, ekonomik-sendikal mücadelesi için gerekli olandan daha yüksek bir bilinç düzeyi ister. İşçi sınıfı bu bilince ekonomik mücadeleler vererek erişir. Bu nedenle, işçi sınıfının ekonomik mücadelesini engelleyen yada gereksiz kılan her önlem, onun siyasal mücadelesini de köstekler, önler. Gerçekten, ekonomik mücadele vermeye gerek görmeyen, yada bunu beceremeyen bir işçi kitlesinin sosyalist-politik mücadele vermesi düşünülemez bile.

Demek oluyor ki, işveren sermayedar sınıf ve onların etkisindeki çevreler, ücret konusunda işçi sendikalarının «makul», «insaflı» yada «ölçülü» davranmalarını önerirlerken, aslında işçi sınıfı ve sendikaları hem ekonomik, hem politik alanda sınıf uzlaşmacılığına giden bir yola sokmak istemektedirler. Buna, başta DİSK olmak üzere işçi sınıfının gerçek çıkarlarının savunucusu olan bütün sendika ve kuruluşların karşı çıkacaklarından şüphe etmemek gerekir.

TÖB-DER İSTANBUL KONGRESİNİN ARDINDAN, ÖĞRETMEN SORUYOR

İbrahim OSMANOĞLU

Genel Merkez'in kasıtlı ve yanlış tutumundan ötürü 8 aydan beri işlevini sürdüremez durumda olan TÖB-DER İstanbul Şubesi 13 Mayıs Cumartesi günü 6. Olağan Kongresini yapacaktı. Sabahın sekizinden itibaren akın akın toplandı öğretmenler Belediye Sarayı önüne. Artık bitecekti 8 aydan beri süren bunalım. Öğretmenin birliği, bütünlüğü sağlanacak, örgüt gerçek işlevini yeniden sürdürmeye başlayacaktı. İç çekişmelerden, dağınıklıktan kurtulacak, kapıyı çalmakta olan faşizme karşı duracaktı: önünü savaşacaktı. Çünkü bugün ülkemizde gerçek ve namuslu her devrimcinin tek ve güncel görevi emperyalizme ve faşizme karşı savaşmaktır.

Sabah saat dokuzdan itibaren içeri alınmaya başlandı öğretmenler. Kongreye katılım oranı, önceki yıllara oranla çok çok fazlaydı. Saat 14.00'de salon kapısı kapatılarak, «divan» seçimlerine geçildi. Dış kapıdan girişteki salon ve koridorlarda da yüzlerce öğretmen ve öğretmen olmayan unsurlar da vardı.

Bilindiği gibi, yeni kongre divan başkanlığı seçilinceye dek, kongreyi eski yönetim kurulu yönetir. Kongrenin sağlıklı, gerçekten demokratik bir ortam içinde geçmesini sağlamak şube yönetim kurulunun görevidir.

Kongre divan başkanlığı için grup ve ittifaklar adına 5 ayrı önerge verildi. Bu önergeler (Başkanlık divanı için verilen isimler) ayrı ayrı açık oylamaya sunuldu. Seçimi kazanma olasılığı iki ittifaktan biri için sözkonusu idi. Bunlardan biri: «Birlik-Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik ve Demokratik Solcu Öğretmenler Grubu» diğeri ise, Genel Merkez'in tepeden inme atadığı «kutsal ittifak»a mensup kişilerin oldu. «Devrimci Öğretmen, Devrimci Demokratik Birlik, Özgürlük Grubu ve Demokratik Merkeziyetçiler» idi.

Kongrenin güvenliği için (!) görevlendirilen kişilerin tümü şube yönetiminin mensup olduğu bu ittifaktan kişilerdi. Saat 15.00'e dek sürdü kongre divan seçimi. Sonucu Hükümet Komiserinin ve 3000'e yakın kitlenin önünde açıkladı Şube Başkanı Celâl Çelik. Evet, gözle görülür biçimde açık seçik, tüm anti-demokratik davranışlara, öğretmen olmayan unsurları işin içine karıştırmaya rağmen «Birlik-Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik ve Demokratik Sol Öğretmenler» ittifakının kongre divan adayları listesi divanı 1254 oyla kazandı. Şube Başkanı Celâl Çelik sonucu açıkladıktan sonra yeni kongre divanını göreve davet etti. Olanlar da bundan sonra oldu işte.

İŞÇİLERİN İKİ AYLIK MAAŞLARI ÖDENMEDİ NASIL CEVAP VERECEKSİNİZ ÖĞRETMENİN YÖNELTTİĞİ SORULARA, SİZ TÖB-DER İSTANBUL KONGRESİNİ SABOTE EDENLER? BELKİ GENEL MERKEZİN VE GENEL BAŞKAN SAYIN GÜLTEKİN GAZİOĞLU'NUN SÖYLEYECEKLERİ OLACAKTIR. BİLİYORUZ.

«BİRLİK, DAYANIŞMA» HİLE YAPMIŞMIŞ... EVET, HİLE YAPILDI KONGREDE. AMA BU HİLEYİ BİRLİK-DAYANIŞMA DEĞİL, «KUTSAL İTTİFAK»IN KENDİSİ YAPTI. ÖĞRETMEN OLMAYAN UNSURLARI KONGRE SALONUNA SOKAN; ÖĞRETMENLE ÖĞRENCİYİ KARŞI KARŞIYA GETİREN BİRLİK-DAYANIŞMA DEĞİLDİ, SİZDİNİZ

Divanın önünde 7 sıra birikat belirdi birden. Bunların çoğu öğrenciydi. «Bu divanı verimiyez», «Birlik Dayanışma hile yaptı», «Seçim yenilensin», «Mahir, Hüseyin, Ulaş, Kurtuluşa kadar savaş» naraları atılmaya başlandı.

Amaçları belliydi bu devrimci (!) ittifakın. Hileye de olsa, zorla da olsa seçimi kazanmak... Bunun için ne gerekiyorsa (devrimci namusa sığsın sığmasın) yapmak... İlk amaçları, kongreyi uzatıp bıkkınlık yaratmaktı. Böyle olunca Birlik Dayanışmanın tabanı (hiç olmazsa bir bölümü) salonu terkedecek ve seçim lehlerine sonuçlanacaktı. Ama gördüler ki Birlik-Dayanışma ve İttifak yaptığı gruplar dimdik ayakta duruyor ve koca kitle bakışlarıyla kendilerini boğuyor. Tek çıkar yol kavga çıkarmak ve kongreyi dağıtmaktı. Bunu yaptılar. Haraheye çevirdiler Belediye Sarayı'nı salonunu. Anarşizmin, Maoizmin, goşizmin tüm sapkınlığını kustular orta yere.

ÖĞRETMEN SORUYOR ŞİMDİ

Şimdi öğretmenler soruyor: «Kandıranlar, oraya getirdiğiniz kitlenin çoğu sizden iğrenmedi mi? Hangi yüzle bakacaksınız onların yüzüne?

Emperyalizme ve faşizme karşı savaşmak mıdır sizin göreviniz, yoksa onların ekmeğine yağ sürmek mi?

Öğretmenin mesleki çıkarlarını ve demokratik haklarını savunmak mıdır sizin göreviniz, yoksa bölücülük ve öğretmen kitlesini güçten düşürmek mi?

«Birlik, Dayanışma» hile yapmışmış... Evet, hile yapıldı kongrede. Ama bu hileyi Birlik-Dayaışma değil, «Kutsal İttifak»ın kendisi yaptı. Öğretmen olmayan unsurları kongre salonuna sokan; öğretmenle öğrenciyi karşı karşıya getiren Birlik-Dayanışma değildi, sizdiniz.

Tekirdağ Eğitim Enstitüsünde öğretmen olan bir arkadaş, öğrenci olan öz oğlunu salonda delege kartıyla yakalayarak, kongreyi idare eden şube yönetim kuruluna götürdü, iki arkadaşıyla birlikte. «Bu benim oğlumdur, lise çıkışlıdır; şu yanındakilerle birlikte eğitim enstitüsünde okuyor. Yakalarında öğretmen delege kartı var.

Bu nasıl olur?» dediğinde, yönetim kurulu üyeleri öğretmen arkadaşa «yalan söylüyorsun» dediler. «Yahu bu benim oğlum, bunlar öğrenci» yanıtına karşı yine «yalan söylüyorsun» diye direttiler. Bu sadece bir örnek.

Sormak gerekir:

— Aylardan beri şube yönetimi kimde? Sizde «kutsal ittifakçılar.»

— Öğretmen olmayan, 300'ü aşkın unsuru üye yapan ve kongre salonuna getiren kim? Siz.

— Kongrenin sağlıklı geçmesi için yapılan her teklifi, öneriyi reddeden «Biz yapacağız» diyen kim? Siz.

— Seçim güvenliğini sağlamakla görevlendirilen, 300 kadar görevli kimdendir? Sizden.

— Kolluk takıp görevli olarak, kolluk çıkarıp normal delege olarak oy kullananlar kimdendi? Sizden.

— Seçimle görevli arkadaşlar sonuçları kime getiriyordu? Divandaki sizlere.

— Uzun uzun hesaplamalardan sonra (bir ilkokul öğretmeni bile o sayıları alt alta toplar sonucu 10 dakikada bildirirdi). Birlik - Dayanışmanın kongre divanını kazandığını açıklayan kimdi? Sizdiniz.

— Hır çıkarıp, kongreyi dağıtan, [illegible] kimdi? Sizdiniz.

Peki ne söyleyebileceksiniz bundan sonra.

Belki Genel Merkezimizin ve Genel Başkanımız Sayın Gültekin Gazioğlu'nun söyleyecekleri olacaktır.

Bekliyoruz.

YORUM — oya baydar

Yoğurdu üfleyen de yok

ABD silah ambargosu konusu yılan hikâyesi gibi sürüp giderken ve emperyalizme bağımlılığın acı sonuçları her gün yaşanırken, şimdi sütten ağzı yananların yoğurdu üflemedikleri görülüyor.

Gazetelerde, Ecevit'in Federal Almanya gezisi sırasında, Türkiye ile Federal Almanya arasında ortak silah sanayii konusunda anlaşma olduğu yolunda haberler çıktı.

Bilindiği gibi Federal Almanya'nın ülkesinde ağır silah endüstrisi kurması, İkinci Dünya savaşı sonrasında uluslararası anlaşmalarla kısıtlanmıştır. Tatlı kârlar peşindeki Alman tekelcileri, o zamandan bu zamana, hele kapitalist ekonominin bunalıma düştüğü dönemlerde, silah endüstrisini nasıl kotarabileceklerini düşünmüşler ve bunun çeşitli yollarını da bulmuşlardır. Türkiye ile ilgili olarak Federal Alman sermayesinin Türkiye'de silah endüstrisi kurması sorunu 1974'lerde yerli uçak sanayii ve silah sanayii sorun ve tartışmalarıyla birlikte gündeme gelmiş ve o zamanlar, ilerici, yurtsever yazarlarımız tarafından, böyle bir «sözde işbirliği»nin sakıncaları sergilenmişti.

Şimdi, ABD silah ambargosunun kalkmayacağının da kesinlik kazanmaya başlamasından sonra, Başbakan Ecevit'in, o zamanlar sadece «tasavvur» düzeyinde olan silah sanayii «işbirliği»ni gerçekleştirmeye ve somutlamaya yöneldiği gözlenmektedir.

Günümüz dünyasında, ülkelerin ve toplumların, kendi kendilerine yeter, ilişkisiz, ekonomik bağlantısız kalamayacakları bir gerçektir. Sosyalist dünya ile kapitalist dünya arasında bile yoğun ekonomik ilişkiler gelişmiştir gelişmektedir. Ama «ortak silah sanayii» konusu, hele ortaklardan biri bir emperyalist ülke, diğeri az gelişmiş bir bağımlı ülke olduğunda bambaşka bir anlam taşır. Lafı uzatmazsak, Federal Almanya ile Türkiye'nin ortak silah sanayii kurması demek, Türkiye'nin Alman tekellerinin, ölüm tüccarlarının kendi ülkelerindeki silah yapımı engellerini aşmalarına yardımcı olması; ve bu defa da ulusal savunma açısından Sam Amca yerine Hans Amcaya bağlamak demektir. İşin ince hesapları ve uzmanların binbir dereden su getirmeleri ne olursa olsun, ortada olan gerçek, ortak silah sanayiinde, parayı verenin düdüğü çalacağı, sermayeyi verecek, yatırımı büyük ölçüde gerçekleştirecek olan Hans Amca'nın da böylece, bir taşla pek çok kuş vuracağıdır.

Nedir bu kuşlar?

Öncelikle Federal Alman silah tekelleri, silah sanayii kurma olanağını elde edeceklerdir, böylece Nazi döneminden sonraki Alman yayılmacılığına karşı alınmış bir uluslararası önlemi Türkiye sayesinde aşmış olacaklardır. Üstelik Türkiye dünya barışını tehlikeye atan bir serüvene sürüklenecektir.

İkincisi, Federal Alman sanayicileri, Türkiye'de kendilerine gerekli ucuz işgücünü bulacaklardır. Hem de kendi ülkelerinde çeşitli sorunlar yaratan «yabancı işçi» derdinden de kurtulmuş olarak!

Ve nihayet emperyalizm Türkiye'yi askeri ve ekonomik açıdan bir kez daha sımsıkı bağlamış olacaktır.

Bugün ABD emperyalizmi silah ambargosu koyuyorsa, yarın, başka koşullarda Hans Amca emperyalizminin, silah sanayii üretimini durdurmaması için hiçbir neden yoktur.

Sütten çok ağzımız yandı; ama, yoğurdu üflemeyi halâ öğrenemedik. Daha doğrusu bazılarının emperyalizm biberine bağışıklıkları var galiba.

TOKAT - REŞADİYE İLÇESİ'NİN

ÇAMBALI KOYUNU KALKINDIRMA VE GÜZELLEŞTIRME DERNEĞİ

ANA TÜZÜĞÜ

1- KURULUŞ

— 2 —

Dernek amacını gerçekleştirmeyi, toplu çalışmayı tehlikeye sokan, amaca zararlı ve aykırı düşen eylem ve işlemlerde bulunmamakla yükümlüdür.

İşbu yükümlülüğe uymayan üyeler yönetim kurulu kararıyla dernekten çıkarılır.

III — DERNEĞİN ORGANLARI

A — DERNEĞİN ORGANLARI:

Madde 7 : Derneğin organları şunlardır:

a — Genel Kurul,
b — Yönetim Kurulu,
c — Denetleme Kurulu.

B — GENEL KURUL:

a) Genel Kurul Toplantıları:

Madde 8 : Genel kurul yönetim kurulunun çağırısı üzerine her yılın Aralık ayı içinde olağan; Yönetim ve Denetleme kurullarının gerekli gördüğü durumlarda yada dernek üyelerinden beşte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü toplanır.

b) Toplantıya çağrı ve şekli:

Madde 9 : Genel Kurulu toplantıya yönetim kurulu çağırır. Yönetim Kurulunca, genel kurul toplantısına katılacak üyelerin listesi düzenlenir. Üyeler en az 10 gün önceden, toplantının günü, saati yeri ve gündemi iki gazete ile ilân edilmek suretiyle toplantıya çağrılır; kurulu başkanı tarafından açılır. Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek keyfiyet muhallî mülkî amire yazılı olarak bildirilir.

c) Toplantı Yeri:

Madde 10 : Genel Kurul toplantıları Dernek merkezinin bulunduğu yerde yapılır.

d) Toplantı yeter sayısı:

Madde 11 : Genel Kurul, derneğe, kayıtlı üyelerin yarıdan bir fazlasının huzuru ile toplanır. İlk toplantıda yeter sayı sağlanamazsa ikinci toplantıda bu çoğunluk aranmaz; ancak bu ikinci toplantıya katılan üye sayısı Dernek yönetim ve denetleme kurulları üye tam sayıları toplamının iki katından aşağı olamaz.

e) Toplantının yapılış şekli:

Madde 12 : Genel kurula katılacak üyeler, yönetim kurulunca düzenlenen listedeki adları hizalarını imza ederek, toplantı yerine girerler. İşbu Tüzüğün 11 ci maddesinde belirtilen yeter sayı sağlanmışsa, durum bir tutanakla tesbit edilerek, toplantı yönetim kurulu başkanı tarafından açılır. Açılıştan sonra toplantıyı yönetmek üzere bir başkan, bir başkanvekili ile iki sekreter seçilir. Toplantının yönetimi «Genel Kurul Başkanı»na ait olup, sekreterler toplantı tutanağını düzenlerler. Ve başkanla birlikte imzalarlar, Toplantı sonunda bütün tutanaklar ve belgeler Yönetim kuruluna verilir.

f) Genel Kurul tutanaklarına ait işlemler:

Madde 13 : Genel kurul tutanakları toplantıyı takip eden 7 gün içinde kongre ilânını da gösteren gazetelerle birlikte, dernek merkezinin bulunduğu yerin en büyük mülkî âmirine takdim edilir. Genel kurul tutanaklarının bir suretide toplantıda bulunmayan dernek üyelerine ve başkalarına duyurmak için otuz gün müddetle dernek merkezinde asılı bulundurulur. Ayrıca bu tutanaklardan bir suretide dernek dosyasında saklanır.

g) Toplantıda görüşülecek hususlar:

Madde 14 : Genel kurul toplantısında yalnız gündemde yer alan maddeler görüşülür. Ancak toplantıda hazır bulunan üyelerin en az 1/10 u tarafından görüşülmesi istenen hususların gündeme alınır.

h) Karar yeter sayısı:

Madde 15 : Genel Kurul, toplantıda hazır bulunan üyelerin çoğunluğu ile karar verir. Ancak, Ana Tüzüğün değiştirilmesi ve derneğin feshi halinde Genel Kurula katılma hakkına sahip üyelerin en az 2/3 sinin toplantıya katılması gerekir.

ı) Genel Kurulun görev ve yetkileri:

Madde 16 : Aşağıda yazılı hususlar Genel Kurulca görüşülüp karara bağlanır:

1 — Dernek organlarının seçimi,
2 — Dernek Tüzüğünün değiştirilmesi,
3 — Yönetim ve Denetleme kurullarının raporlarının görüşülmesi,
4 — Yönetim Kurulunca hazırlanan bütçenin görüşülüp karara bağlanması
5 — Derneğe gerekli taşınmaz malların satın alınması yada varolan taşınmaz malların satılması hususunda yönetim kuruluna yetki verilmesi,
6 — Derneğin amaç ve hizmetleri konusunda karar alınması,
7 — Derneğin feshi,
8 — İlgili Kanunlarda Genel Kurulca yapılması belirtilen diğer görevlerin yerine getirilmesi.

C — YÖNETİM KURULU:

a) Oluşumu:

Madde 17 : Yönetim Kurulu 4 asıl ve 3 yedek üyeden oluşmak üzere Genel kurulca 1 yıllık süre için seçilir. Yönetim kurulu üyeleri kendi aralarında bir başkan, bir Genel Sekreter, bir Muhasip ve bir de Veznedar seçerler.

a) Başkan: Derneği temsil eder. Yönetim kurulu başkanı aynı zamandan Derneğinde başkanıdır. Kendisine tevdi edilen Genel kurulun kararlarını uygular. Kanunun kendisine yüklediği diğer işleri yerine getirir. Genel kurulu toplantıya çağırır.

b) Genel Sekreter: Derneğin yazışmalarını idare eder, Dernek çalışmalarını yakından takip eder. Dernek başkanının bulunmadığı zamanlarda onun görev ve yetkilerini yerine getirir.

Genel Sekreter aynı zamanda Dernek başkanının vekilidir.

c) Muhasip: Derneğin mali işlerini takip eder. Gelir ve gider defterini tutar. Yıllık bütçeyi ve kat'i hesabı çıkarır, hesap işlerinde başkanla birlikte imza eder.

d) Veznedar: Derneğin gelirlerinin toplanmasına ait işleri yapar. Üye aidatlarını zamanında tahsil etmeye çalışır. Toplanan gelirleri zamanında Milli bir Bankaya yatırır.

b) Toplanması:

Madde 18 : Yönetim Kurulu ayda bir kere toplanır. Başkan gerekli gördüğü hallerde Yönetim Kurulunu olağanüstü toplantıya çağırabilir.

c) Kararları:

Madde 19 : Yönetim Kurulunda kararlar çoğunlukla verilir. Oylar eşit olursa başkanın bulunduğu tarafın oyu kabul edilir.

d) Görev ve Yetkileri:

Madde 20 : Yönetim Kurulu aşağıda yazılı hususları yerine getirmeye yetkili ve görevlidir:

1 — Derneği temsil etmek ve bu konuda kendi üyelerinden bir yada birkaçına yetki vermek,
2 — Dernek amacının gerçekleşmesine yarayan bütün işleri yapmak,
3 — Genel kurulu toplantıya çağırmak,
4 — Derneğin kayıt ve defterlerini tutmak ve bunun gibi iç işlerini görmek,
5 — Derneğin gelir ve gider işlemlerini yapmak ve gelecek döneme ait bütçeyi hazırlayarak Genel Kurul'a sunmak,
6 — Üyelerin dileklerini inceleyip karara bağlamak ve bunlardan gerekli gördüklerini Genel Kurula bildirmek,
7 — İlgili yasaların kendisine verdiği diğer işleri yapmak ve yetkileri kullanmak.

D — DENETLEME KURULU:

a) Oluşumu:

Madde 21 : Denetleme kurulu 3 asıl ve 3 yedek üyeden oluşmak üzere Genel Kurulca 1 yıllık görev süresi için seçilir. Denetleme kurulu üyeleri kendi aralarında bir başkan seçerler.

b) Görevleri:

Madde 22 : Denetleme Kurulu aşağıda yazılı hususları yerine getirir:

1 — Yönetim Kurulunca tutulan kayıt, defter ve diğer işlemleri gerekli gördüğü zamanlarda inceler, kontrol eder.
2 — İşbu kurul, denetleme işleminin sonuçlarını bir rapor halinde Genel Kurul'a sunar.

c) Sorumluluğu:

Madde 23 : Denetleme Kurulu görevini gerektiği şekilde yapmamak yüzünden derneğin uğrayacağı zararlardan yönetim kurulu üyeleri gibi sorumludurlar.

E — ŞUBE VE TEMSİLCİLİK:

a) Derneğin Şubesi:

Madde 24 : Derneğin Şubesi yoktur.

b) Temsilcilik:

Madde 25 : Dernek yönetim kurulunun yetkisi altında Ankara ve Reşadiye ilçesine bağlı Çambalı Köyünde 3'er kişilik temsilciler bulundurulabilir. Temsilciler, bulundukları yerde Derneği temsil ederler ve işbu Tüzükte saptanan amaçların gerçekleşmesine çalışır, gerek aidat ve gerekse yardım ve bağış şeklinde topladıkları paraları Dernek yönetim kurulunun bankada açtırmış olduğu hesaba havale olarak gönderirler.

Yönetim kurulunun açık iznini almaksızın temsilciler hiçbir şekilde Dernek ad ve hesabına harcamada bulunamazlar.

IV — DERNEĞİN GELİR KAYNAKLARI VE YÖNETİMİ

A — GELİR KAYNAKLARI:

Madde 26 : Derneğin gelir kaynakları şunlardır:

1 — Üyelerin yılda 1.200,— TL.'sını geçmemek üzere verecekleri aidatlar,
2 — Bağış ve yardımlar,
3 — Dernekçe usulüne uygun olarak düzenlenen balo, konser, gece ve benzeri etkinliklerden sağlanan gelirler.
4 — Derneğin amacına uygun olarak sağlanacak zikredilmeyen diğer gelirler.

B — GELİRLERİN YÖNETİLMESİ:

Madde 27 : Gelirlerin toplanması makbuz karşılığında olur. Makbuzda, Başkan yada Genel Sekreterin imzası, derneğin kaşesi, zincirleme sıra numarası ve dip koçanı bulunur. Makbuzu ancak yönetim kurulunun görevlendirdiği kimseler kesebilir. Makbuzların [illegible]

Dernek masraf karşılığında fatura alır, giderler sarf belgesine bağlanır.

Madde 28 : Toplanan gelirler, Derneğin Milli bir bankada açtırdığı hesaba yatırılır. Hesaptan Başkan ile Muhasibin yada Genel Sekreterin birlikte imzası ile para çekilir. [illegible]

Po: 484

(Devam Edecek)

Neo-faşizm dünyanın her yerinde protesto ediliyor

★ LONDRA'DA IRKÇILIĞI VE NEO-FAŞİZMİ PROTESTO GÖSTERİSİ YAPILDI

★ ABD KİLİSELER KONSEYİ, NEO-NAZİLERİ VE KU KLUX KLAN'I PROTESTO ETTİ

★ YENİ BİR NAZİ BELGESİ, 6 MİLYON YAHUDİNİN ÖLDÜRÜLDÜĞÜNÜ ONAYLIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Dünyanın çeşitli yerlerinde hareketlenen neo-faşizme karşı tepkilerin artmakta olduğu bildirilmektedir. Geçenlerde Londra'da, «Irkçılığa ve artan neo-faşist tehlikeye karşı mücadele» mitingi yapılmıştır. Binlerce kişinin katıldığı mitingde, özellikle, Bangladeşli gencin ırkçılar tarafından bıçaklanarak öldürülmesi protesto edilmiştir. Göstericiler, uzun bir yürüyüş yaparak Londra'nın merkezi illerinden geçmişler ve başbakanlık binasının önüne gelerek «Deri rengi ne olursa olsun, tek anti-faşist cepheyi kurmakta kararlı olduklarını» belirtmişlerdir.

Bu arada, ABD Kiliseler Ulusal Konseyi Yönetim Kurulu, ABD'de ortaya çıkmakta olan nazi unsurlarını reddetmiş ve ülkenin güneyinde Ku Klux Klan'ın yeniden canlandırma girişimlerini kınamak üzere bir karar tasarısı üzerinde görüşmeye başlamıştır. Karar tasarısının, anti-semitizmi de (Yahudi düşmanlığı) içerecek biçimde bütün ırkçı ideolojileri reddeden geniş bir tasarı olduğu bildirilmektedir. Bilindiği gibi Ku Klux Klan, ABD iç savaşında ortaya çıkan ve şimdi neo-nazilerle işbirliği içindeki ırkçı bir gizli örgüttür.

NAZİLER 6 MİLYON YAHUDİ ÖLDÜRDÜ

Bu arada, Nazi Savaş Suçları Dökümantosyonu Merkezi nazilerin 6 milyon Yahudi öldürdüğünü onaylayan bir belge yayınlamıştır. Belge, Dr. Wilhelm Hoettl adlı bir SS subayının, Nürenberg Mahkemesinde 1945'de verdiği yeminli ifadesidir. Hoettl, ifadesinde, Avrupa Yahudilerinin ortadan kaldırılması ile görevlendirilmiş olan Adolf Eichmann'ın, 1944'de Budapeşte'de kendisine bir istatistik dökümanı verdiğini söylemiştir.

NATO Avrupa'da gerginliği artırmak istiyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bu hafta içinde Brüksel'de ve ay sonunda Washington'da yapılacak olan NATO toplantılarında, ele alınacak olan ana konunun, NATO'nun Batı Avrupa'daki savaş gücünün artırılması olduğu bildirilmektedir. Gözlemciler NATO Ülkeleri Savunma Bakanları toplantısında, NATO'nun 1980 yıllarında silah gücünün [illegible] oranda artırılmasını önem gören bir raporun sunulacağı ve bu konunun ele alınacağını belirtmektedir. Bu arada ABD'nin de bu yıl içinde Batı Avrupa'daki silahlı kuvvetlerin sayısını 200 bine çıkarmayı ve bunları ek uçaklar ve tanklarla takviye etmeyi planladığına dikkat çekilmektedir. Gözlemciler, NATO'nun silahlanmayı artırmak için çabaladığını belirtmektedirler.

İtalya yerel seçimlerinde demokratik güçler büyük başarı sağladılar

★ HIRISTİYAN DEMOKRATLAR % 42, İKP % 26,7 SOSYALİST PARTİ % 13,2 OY ALDI

★ % 4,5 OY ALAN FAŞİSTLER YAKLAŞIK YARI YARIYA OY KAYBETTİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalya'nın bazı illerinde yapılan belediye seçimlerinin sonuçları belli olmuştur. Yapılan sayımlara göre, Hıristiyan Demokrat Parti, oyların yüzde 42'sini, Komünist Partisi yüzde 26,7'sini ve Sosyalist Parti de yüzde 13,2'sini almıştır. Geri kalan oylar, çeşitli partiler arasında bölüşülmüştür.

Bu seçimlerde, Hıristiyan Demokrat Partinin yüzde 5, İtalya Komünist Partisinin yüzde 1, İtalya Sosyalist Partisinin ise yüzde 4 daha çok oy aldığı belirtilmektedir. Bu arada, 1976 genel seçimlerinde yüzde 9,1 oy alan faşistlerin bu yerel seçimlerde yalnızca yüzde 4,5 oy aldığı hatırlatılarak, bu seçim sonuçlarının, İtalya'daki demokratik güçler hesabına büyük bir başarı olduğu belirtilmektedir.

Seçim sonuçları ile ilgili bir açıklama yapan Komünist Partisi sözcüsü, Luca Pavolini, Hıristiyan Demokratların kazançlarının, bu arada Hıristiyan Demokratların Moro olayında diğer demokratik güçlerle birlikte kararlı bir politika izlemesinin sonucu olduğunu belirtmiştir.

Seçim sonuçları üzerine bir açıklama yapan Hıristiyan Demokrat Parti Genel Sekreteri Benigno Zaccagnini ise, «Bu sonuç, terörizme karşı tayin edici bir cevaptır» demiştir.

Kıbrıs'taki İsrail ajanları hakkında soruşturm. açıldı

★ AKEL VE SOSYALİST PARTİ, İSRAİL AJANLARININ LİSTESİNİ İÇİŞLERİ BAKANINA VERDİLER

LEFKOŞE, (A.A.)

Kıbrıs Emekçi Halkının İlerici Partisi (AKEL), Genel Sekreteri Ezekias Papaioannou ve Sosyalist Parti lideri Takis Hacic, Kıbrıs'ta İsrail ajanlarının faaliyet gösterdiklerini belirterek bu konuda soruşturma açılmasını istemişlerdir.

İki sol parti liderinin açıklamaları üzerine, Kıbrıs Rum Yönetimi İçişleri Bakanı, soruşturmanın derhal başlatıldığını ve açıklamayı yapan parti liderlerinden somut kanıtlar istendiğini belirtmiştir.

Rum Yönetimi İçişleri Bakanı, Reuter Ajansı muhabirine yaptığı açıklamada AKEL ve Sosyalist Partilerin kendisine iki ayrı liste verdiklerini ve listelerde İsrail adına casusluk yapan 24 kişinin isimlerinin yeraldığını belirtmiştir.

İçişleri Bakanı, daha geniş açıklamanın polis soruşturmasının sona ermesinden sonra yapılacağını bildirmiştir.

ÇAVUŞESKU'NUN ÇİN GEZİSİ SÜRÜYOR

HONG KONG (THA-UPI)

Çin Komünist Partisi Başkanı ve Başbakan Hua Kuo-feng Çin'i ziyaret etmekte olan Romanya Devlet Başkanı Nikolai Çavuşesku onuruna verilen yemekte yaptığı konuşmada, dünya savaşı tehlikesinin varlığına işaret etmiş, ancak savaşın ertelenebileceğini ileri sürerek «Üçüncü dünya kazanacaktır» demiştir. Romanya Devlet Başkanı Çavuşesku ise, dünyanın muhtelif bölgelerinde savaş kıvılcımlarının sürekli olarak meydana çıkmasından derin bir endişe duyduğunu belirtmiş ve «Ancak, her an bir dünya savaşının patlak vermesine yolaçabilecek gerginlik ve çatışma kaynaklarını ortadan kaldırmaya çalışmaktayız» demiştir.

Çinli yetkililer Hua-Çavuşesku görüşmesinin konusunu açıklamamakla birlikte, iki lider arasındaki görüşmelerin Çin-Amerikan ilişkileri üzerinde yoğunlaşacağı sanılmaktadır. Çavuşesku, geçen ay Amerika'yı ziyaret etmişti. Romanya Devlet Başkanı'nın, Başkan Carter'a Çin-Amerikan ilişkileri ile ilgili öneriler götürdüğü ileri sürülmüştü.

Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi, hükümet birliklerine kayıp verdiriyor

★ ZAİRE HÜKÜMET BİRLİKLERİ ARASINDA PARALI ASKERLER VAR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Zaire'nin Şaba eyaletinde, Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi tarafından yönetildiği bildirilen ayaklanmada, iki kentin kontrol altına alındığı bildirilmektedir. Kongo Ulusal Kurtuluş Cephesi tarafından yayınlanan bir bildiride, ayaklananların iki kenti ele geçirdikleri ve hükümet ordusuna büyük kayıplar verdirildiği bildirilmiştir. Bildiride belirtildiğine göre, hükümet ordusundan çok sayıda asker KUKC'nin saflarına geçmektedir. KUKC nin bildirisinde, çatışmalar sonunda hükümet ordularından önemli miktarda silah ve cephane ele geçirildiği açıklanmıştır.

KUKC, yayınladığı bildiride ayrıca, hükümet askerlerinin arasında paralı askerlerin bulunduğunu belirtmiştir. Cephe, ayaklanmanın «dıştan kışkırtıldığı» ve ayaklananlar arasında yabancı askerler bulunduğu iddialarını yalanlamıştır.

Bu arada, Angola'nın Brüksel Büyükelçiliğinin yayınladığı bir bildiride Angola Halk Cumhuriyetinin Zaire'nin Şaba Bölgesinde cereyan eden olaylarla yakından, uzaktan hiçbir ilgisi bulunmadığı belirtilmiştir.

Kekkonen'in "silahtan arındırılmış bölge" kurulması önerisini Sovyet.er destekliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Finlandiya Devlet Başkanı Kekkonen'in, Kuzey Avrupa'da silahtan arındırılmış bölgeler kurulması önerisinin Sovyet devlet adamları tarafından desteklendiği ve böyle bir görüşme yapmaya hazır oldukları açıklanmıştır. Bilindiği gibi Kekkonen, geçenlerde, silahların denetlenmesi konusunda kuzey devletlerinin hem kendi aralarında hem de diğer devletlerle bir dizi görüşme yapılmasını önermişti, ve Kuzey Avrupa'da silahtan arındırılmış bir bölge kurulması için çalışılmasını önermişti. Sovyetler Birliği'nin, bu gibi girişimlere yapıcı bir biçimde katılmaya ve elinde nükleer güç bulunduran diğer ülkelerle birlikte, Kuzey Avrupa'ya «silahlardan arındırılmış bölge» statüsü kazandırmaya hazır olduğu açıklanmıştır.

Husak: "Çekoslovakya detant politikasını sürdürecektir"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çekoslovakya Komünist Partisi Genel Sekreteri Gustav Husak, ÇKP'nin Prag'daki parti toplantısında konuşurken, Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkelerle dostluk ilişkileri içinde olmanın, Çekoslovakya'nın dış politikasının temeli olduğunu söylemiştir. Husak, Çekoslovakya'nın, sosyalist ülkelerin, detant ve silahsızlanma uğrundaki savaşımına ileride de katkıda bulunacağını söylemiştir. Husak, Çekoslovakya'nın iç durumuna değinirken, Çekoslovakya'nın iç durumunun her zamankinden daha istikrarlı olduğunu söylemiş ve bütün yurttaşlara, mutlu bir yaşam ve rahat bir çalışma için gerekli koşulların sağlandığını belirtmiştir.

BM Silahsızlanma Toplantısı büyük destek görüyor

★ DETANTIN DEVAM ETMESİ, TOPLANTININ BAŞLICA KOŞULLARINDAN BİRİDİR.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

BM Silahsızlanma Özel Kurulu'nun, BM'ye üye ülkelerde çok geniş bir destek gördüğü açıklamıştır. BM'nin mayıs ayı sonunda yapılacak olan Silahsızlanma Özel Genel Kurulu'nun hazırlıkları ile görevlendirilmiş bulunan Hazırlık Komitesi, yapılan hazırlıklarla ilgili olarak hazırladığı raporunda, toplantının, BM'ye üye ülkelerde geniş bir destek gördüğünü belirtmiştir. Hazırlık Komitesi'nin raporunda, bu toplantıya, nükleer ve büyük askeri güce sahip olan bütün ülkelerin katılması durumunda, toplantının, silahsızlanma alanında olumlu bir rol oynayabileceği belirtilmiştir. Raporda, detantın devam etmesinin, toplantının düzenlenebilmesi için belli başlı koşullardan birisi olduğu belirtilmiştir.

ABD Ortadoğuda savaş kışkırtıcılığı yapıyor

ABD Senatosu Suudi Arabistan, Mısır ve İsrail'e 4 milyar 800 milyon dolar tutarında modern savaş uçaklarının satılmasını ön gören tasarıyı kabul etmiştir.

Temsilciler Meclisi'nin de daha önce aynı yönde bir karar almış olması nedeni ile Senatonun bu kararı ile Başkan Jimmy Carter paket satış programını yürürlüğe koyabilecektir.

Gözlemciler, bu uçak satışları sonunda Ortadoğu'da silahlanma yarışının daha da hızlanacağını belirtmektedir. Ortadoğu'da silahlanmanın ve gerginliğin artması ise, Ortadoğu sorununa barışçı bir çözüm bulunması olanaklarına büyük bir engel oluşturduğu belirtilmektedir.

UDKF Konseyi toplantısı Moskova'da başladı

★ BREJNEV: «SİLAHSIZLANMA, KADINLARIN VE ÇOCUKLARIN SORUNLARI DA DAHİL, BİRÇOK SORUNUN ÇÖZÜMÜNE YARDIMCI OLACAKTIR»

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Konseyi'nin toplantısı Moskova'da açılmıştır. 100 kadar ülkenin demokratik kadın örgütlerinin ve Birleşmiş Milletler de dahil olmak üzere çeşitli uluslararası örgütlerin temsilcileri de toplantıya katılmak üzere Moskova'ya gitmişlerdir. Toplantıda, ekonomik, toplumsal, politik ve kültürel yaşamda kadının rolü konusunun görüşüleceği, silahsızlanma ve uluslararası işbirliğinin geliştirilmesi konularının da ele alınacağı bildirilmiştir. Bu arada, «ırkçılığa karşı savaşım sorunları» konulu özel bir oturumun da yapılacağı haber verilmektedir.

Bu arada Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev, UDKF'nin toplantısına bir selâm mesajı göndermiştir. Brejnev mesajında özetle şunları söylemiştir: «Sovyetler Birliği, yeni bir dünya savaşı çıkarılmasına meydan vermemek ve silahlanma yarışını durdurmak için elinden gelen her şeyi yapacaktır. Silahsızlanmaya geçiş, kadınların ve çocukların sorunları da dahil olmak üzere birçok derin toplumsal sorunun çözümlenmesine yardımcı olacaktır.»

BM Silahsızlanma Toplantısına doğru

Dünyadaki silahlanma harcamaları, kalkınma yardımlarının 10-25 katı

Birleşmiş Milletler'in Mayıs / Haziran 1978'de yapılacak olan Silahsızlanma Özel Genel Kurulu ile ilgili olarak, BM Sekreterliği, 1945 yılından buyana dünyadaki toplam silahsızlanma harcamalalarını, gelişmekte olan ülkelere yapılan yardımların toplamı ile karşılaştıran bir rapor hazırladı. Türkiye'nin de üyesi bulunduğu, BM Silahsızlanma Özel Genel Kurulu Hazırlık Komitesi'nin isteği üzerine hazırlanan «Mevcut Resmi ve Gayri - Resmi Kaynaklara Göre 1945 Yılından Sonra Dünya Askeri Harcamaları ve Kalkınma Yardımlarının Karşılaştırma Araştırması» adlı bu raporun özetini aşağıda sunuyoruz.

Silahlanma harcamalarının, gelişmekte olan ülkelere yapılan yardımların 10-25 katı kadar olduğunu gösteriyor. Bu durum, dünyada silahsızlanmanın sağlanmasının, birçok köklü ekonomik ve toplumsal soruna çözüm bulunmasında çok ileri bir adım olacağını kanıtlıyor

YIL	KALKINMA YARDIMLARI	SİLAHLANMA HARCAMALARI	KALKINMA YARDIMLARININ SİLAHLANMA HARCAMALARINA ORANI
1960	4,5 Milyar Dolar	185 Milyar Dolar	% 4,1
1961	8,0 Milyar Dolar	194 Milyar Dolar	% 7,0
1962	7,5 Milyar Dolar	211 Milyar Dolar	% 5,9
1963	7,5 Milyar Dolar	219 Milyar Dolar	% 5,6
1964	8,0 Milyar Dolar	215 Milyar Dolar	% 5,9
1965	10,0 Milyar Dolar	219 Milyar Dolar	% 7,1
1966	9,5 Milyar Dolar	237 Milyar Dolar	% 6,2
1967	10,5 Milyar Dolar	260 Milyar Dolar	% 6,1
1968	12,0 Milyar Dolar	275 Milyar Dolar	% 6,5
1969	13,0 Milyar Dolar	276 Milyar Dolar	% 6,4
1970	14,0 Milyar Dolar	271 Milyar Dolar	% 7,0
1971	16,0 Milyar Dolar	269 Milyar Dolar	% 7,6
1972	18,0 Milyar Dolar	278 Milyar Dolar	% 7,0
1973	22,5 Milyar Dolar	283 Milyar Dolar	% 8,9
1974	25,5 Milyar Dolar	289 Milyar Dolar	% 8,7
1975	37,0 Milyar Dolar	?93 Milyar Dolar	% 11,3

BM Sekreterliği, Kalkınma Yardımları'nı hesaplarken, BM İstatistik Yıllığı'ndan yararlanmış, Silahlanma Harcamaları'nı ise, bir bilim adamının araştırmasından almıştır. Silahlanma Harcamaları, 1974 fiyatlarına göre düzenlenmiştir.

Gana'da yeni anayasa hazırlanıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Gana Devlet Başkanı Ignatius Acheampong, ülkenin yeni Anayasasının taslağını hazırlayacak olan komisyonun çalışmaya başlaması kararını resmen onaylamış ve komisyon çalışmalarına başlamıştır. 27 kişilik komisyonun hazırlayacağı Anayasa tasarısının, ülkede bir birlik hükümetinin kurulmasını amaçladığı açıklanmıştır. Hatırlanacağı gibi Gana'da geçenlerde bir referandum yapılmış ve referandumun sonucunda, bu nitelikle yeni bir Anayasanın hazırlanması onaylanmıştı.

ABD Avustralya'ya füze yığınağı yapıy…

KANBERRA (A.A.)

Avustralya'da tamamen bir rastlantı sonucu ortaya çıkan Amerikan Savunma Bakanlığına ait bazı gizli belgeler, ülkede büyük bir skandala neden olmuştur.

Sözkonusu belgelerde, Avustralya'nın kuzeybatısındaki bir Amerikan askeri hava üssünde, askeri füze üssü kurulacağı ve yapımının 1979 yılı Aralık ayında başlayıp 1981 yılında tamamlanacağı belirtilmektedir. Aynı belgelerde üssün yapımının Amerikan «Phileo-Ford» firmasına verileceği de yazılmıştır.

Avustralya Muhalefet Partisi temsilcisi, Amerika'nın bu niyetleri konusunda kendilerine haber bile vermediklerini söylemiş, Amerika'nın ülkedeki bu tür gizli girişimlerinin ilk olmadığını belirtmiştir.

DPT, ağır sanayi kuruluşlarına yeni bir yön vermek için "Özel İhtisas Komisyonu,, kurdu

İSTANBUL (THA)

1976 yılında başlatılan Tümosan, Taksan, Testaş ve Temsan projelerini yeniden yönlendirmek ve projeler için alınması gereken tedbirleri saptamak amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde bir «Özel İhtisas Komisyonu» kurulmuş ve komisyon bu kuruluşlarla ilgili değişiklikleri saptamıştır.

Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği TÜSİAD'ın yayınladığı Görüş Dergisinde «Ağır sanayi projelerine nasıl bir yön veriliyor» başlığıyla yayınlanan yazıda Özel İhtisas Komisyonunun projelerin genellikle bir merkezde toplanması üzerinde durduğu açıklanmıştır.

İşverenlerin dergisinde, projelere getirilmesi düşünülen değişiklikler şöyle sıralanmıştır:

Tümosan: Yeniden gözden geçirilen projelerin başlandığı biçimde sürdürülmesi kararlaştırılmıştır, ancak daha önce planlanan 80 bin adet traktör kapasitesinin 45 bine indirilmesi, Adapazarında (Düzce) kurulması planlanan minibüs ve kamyonet fabrikalarının Niğde (Aksaray), Nevşehir'de planlanan Aktarma Organları Fabrikasının Konya ve Aksaray'a aktarılması uygun görülmüştür, bütün bu tesislerin tek bir bölgede toplanmasıyla tam bir entegrasyonun sağlanacağı görüşü benimsenmiştir.

Taksan: Özel İhtisas Komisyonu Taksan projeleri ile ilgili tüm yatırımların Kayseri'de toplanması kararlaştırılmıştır.

Testaş: Projelerinin durumu ise şöyledir: Erzincan'da kurulması planlanan Elektro Mekanik Devre Elemanları Fabrikası ile Erzurum'da kurulması kararlaştırılan Pasif Devre Elemanları Fabrikasının Aydın'a nakli kararlaştırılmıştır. Aydın'da kurulması planlanan Proses Kontrol Sistemleri Fabrikasının PTT'nin Ümraniye'deki Araştırma Laboratuvarının bünyesine alınması, diğer yatırımların daha önce planlandığı şekilde sürdürülmesine karar verilmiştir.

Temsan: Komisyon Temsan projeleri ile ilgili herhangi bir karar alamamış ve bu konunun Yüksek Planlama Kurulu tarafından karara bağlanmasını istemiştir.

İş sağlığı ve İş güvenliği için yeni bir örgütlenmeye gidiliyor

★ **Çalışma Bakanlığının düzenlediği sempozyumda konuşan Çalışma Bakanı Ersoy da sendikaların yalnız işçilerin ücretlerini artırmak için çalıştığını söyledi**

★ **Sempozyuma Korutürk ve Ecevit birer mesaj gönderdi**

İSTANBUL (THA)

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, «Çalışma Ortamının İyileştirilmesinde Yeni Eğilimler» konulu uluslararası sempozyumda yaptığı konuşmada «Türkiye'de işçi sağlığı ve iş güvenliğinin sağlanmasına yasalar çeşitli hükümler getirmiş, ancak biz hem bu hükümlerin yeterli olduğu kanısında değiliz hem de sorunun yalnız yasalarla çözümleneceği inancında değiliz. Bu konuda yeni bir örgütlenmeye gidilecek ve en kısa sürede ulusal düzeyde bir işçi sağlığı ve iş güvenliği kurulu oluşturulacaktır» demiştir.

165 DELEGE KATILIYOR

Atatürk Kültür Merkezinde çalışmalarına başlayan, Çalışma Bakanlığı tarafından düzenlenen uluslararası sempozyuma dünyanın çeşitli ülkelerinden 81 yabancı ve 84 yerli delege katılmıştır. Çok sayıda konuşmacının katıldığı ve tebliğlerin tartışılacağı sempozyum dört gün devam edecektir.

KORUTÜRK'ÜN MESAJI

Cumhurbaşkanı Korutürk, Çalışma Bakanı Ersoy'a sempozyumla ilgili gönderdiği mesajında «İşyerlerinde çalışma ortamını iş-bilim ilkelerine göre planlamak ve gerçekleştirmek işçiye üretimde doğal yeteneklerini zorlamadan aşırı baskılardan arınmış biçimde fonksiyon kazandırma anlamını taşımaktadır» demiştir.

BAŞBAKAN ECEVİT'İN MESAJI

Başbakan Ecevit ise gönderdiği mesajda «Emeğe büyük değer veren hükümetimiz, çalışanların haklarını başta gelen görevlerinden saymakta ve çalışma ortamının iyileştirilmesine ilişkin her türlü çabayı içtenlikle desteklemektedir» demiştir.

ERSOY'UN KONUŞMASI

Çalışma Bakanı Bahir Ersoy sempozyumda yaptığı açış konuşmasında çağımızın çalışan insanının artık ikinci, üçüncü plana itilebilecek bir varlık olmadığını, çağımızın gereği insanın her türlü baskıdan uzak, kişiliğini geliştirmesine yardımcı olan ve insanca mutluca yaşamasını sağlayan bir ortamın gerçekleştirilmesi olduğunu belirterek şu görüşleri öne sürmüştür:

«Ülkemizde iş güvenliğini sağlamak, işçi sağlığının gerektirdiği tüm çalışmaları gerçekleştirmek, çalışanları insanca bir çalışma ortamına kavuşturmak böylece toplumsal refahı artan bir ölçüde yaygınlaştırmak bir görev, bir özlem, bir tutku olmuştur.

Çalışanları insanca yaşama ortamına kavuşturma görevinden hiçbir kimse, hiçbir kuruluş, hiçbir devlet artık kaçamaz. Bu özlemin gerçekleştirilmesi artık engellenemez.

Üzülerek belirtmek isterim ki, Türkiye'de sendikacılık adeta bir ücret sendikacılığı durumuna dönüşmüş, toplusözleşme görüşmelerinde, işçilerin ücretlerini artırma kaygısından başka birşey düşünülemez olmuştur. Sendikaların artık üyelerine daha insanca haklar elde etmeleri zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan sendikaların özellikle eğitim alanına dönük çalışmalara yönelmeleri sağlanacaktır.

Türkiye'nin başta AET'ye üye ülkelerde olmak üzere çeşitli yabancı ülkelerde bir buçuk milyondan fazla insanı yaşamakta, bunların çok büyük bölümü ise, fiilen çalışmaktadır. Uluslararası kuruluşların ve özellikle İLO'nun (Uluslararası Çalışma Örgütünün) yabancı ülkelerdeki göçmen işçilerin iş güvenliği ve işçi sağlığı konularına daha yakın bir ilgi göstermelerini bekliyoruz.»

Ersoy, konuşmasının son bölümünde dış ülkelerde çalışan göçmen işçilerin sağlıklı konutlarda barınmaları için ilgili ülkelerdeki sosyal güvenlik kurumlarının ve sendikaların daha duyarlı olmaları gereğini vurgulamıştır.

MHP İzmir eski İl Başkanı parti üyeliğinden istifa etti

İZMİR (THA)

MHP İzmir eski İl Başkanı Osman Kırkyaşaroğlu, parti üyeliğinden istifa etmiştir.

MHP İzmir İl Başkanlığı döneminde, parti genel merkezinin görüşünü almaksızın AP tabanının partisine kaydığı yolunda demeçler veren ve genel merkezin emri üzerine il başkanlığı görevinden alınan Osman Kırkyaşaroğlu, MHP İzmir Merkez İlçe Başkanlığına gönderdiği istifa mektubunda «Artık siyasetle uğraşmak istemiyorum» demiş ve parti üyeliğinden istifasının kabul edilmesini istemiştir.

MHP Merkez İlçe Başkanlığı, Kırkyaşaroğlu'nun parti üyeliğinden istifasının kabul edildiğini bildirmiştir.

Edinilen bilgiye göre, MHP İzmir eski İl Başkanı ve eski Bornova Savcısı Avukat Kırkyaşaroğlu'nun parti üyeliğinden istifa etmesinde, genel merkezin emri ile il başkanlığı görevinden alınarak parti hareketinden soyutlanması etken rol oynamıştır.

Kırkyaşaroğlu ise, istifası ile ilgili soruları şimdilik yanıtlamayacağını söylemiştir.

3800 petrol işçisi bugün Batman'da greve başlıyor

★ **SABAH BAŞLAYACAK GREVİN GEREKİRSE TÜRKİYE'DEKİ ÇEŞİTLİ İŞYERLERİNE DE YAYGINLAŞTIRILACAĞI BİLDİRİLİYOR**

ANKARA, (İSTA)

İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu ile yapılan görüşmelerden de bir sonuç alınamaması üzerine Petrol-İş Sendikasına üye 3 bin 800 işçi bugün Batman'da greve başlayacaktır. Saat 08.00 sıralarında başlaması beklenen grevin gerekirse Türkiye'nin çeşitli yerlerindeki işyerlerinde de yaygınlaştırılacağı bildirilmektedir.

Petrol-İş Sendikası yetkilileri hükümetler tarafından daha önce iki kez ertelenen grev kararının yasal süresinin 7 Mayıs'ta sona erdiğini, ancak şimdiye kadar konuyla ilgili olumlu bir tek lifle karşılaşmadıklarını söylemişlerdir. Bu arada akaryakıt grevinin sendikanın yetkili olduğu Ankara'daki işyerlerinde de uygulamaya konulacağı ifade edilerek bir anlaşma sağlanamaması halinde, Selvi, Diyarbakır, Adıyaman, Dörtyol, Malatya ve Lüleburgaz'daki işyerlerinde de greve gidileceği kaydedilmiştir.

Öteyandan Petrol-İş Sendikasının bugün grevin uygulanacağını kesin olarak açıklaması üzerine hükümet yetkililerinin Başbakan Bülent Ecevit'in gelmesini ve tayin edici kararın Ecevit tarafından verilmesini beklediklerini belirtilmektedir. Bunun yanısıra grevle ilgili gelişen olaylara Çalışma Bakanlığının şimdiye kadar hiçbir tavır ortaya koymadığı ve belirleyici bir girişimde bulunmadığı öğrenilmiştir.

Gümrükteki işlemleri hızlandırmak için yeni önlemler alınıyor

İSTANBUL (İSTA)

Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı dün düzenlediği basın toplantısında, gümrük işlemlerinin daha kolay ve çabuk yürütülmesini sağlayacak yeni önlemler alındığını açıklamıştır.

Sıkışık zamanlarda gümrük işlemlerini hızlandırmak için yolcunun beyanı ile yetinileceğini açıklayan Gümrük ve Tekel Bakanı, «Beyanın doğru olup olmadığı sondaj suretiyle kontrol edilecek, yanlış beyanda bulunanlar hakkında yasal işlemlere başvurulacak ve eşyaya el konulacaktır» demiştir.

Turizm mevsiminin başladığı şu günlerde, gerek turizm amacıyla seyahat eden yerli ve yabancı yolcuların, gerekse izinlerini kullanmak üzere geçici olarak yurda dönen işçi vatandaşlarımızın gümrük işlemlerini en kolay ve en çabuk bir biçimde yürütülmesi amacıyla bu tür bir uygulamaya gidildiğini belirten Tuncay Mataracı, «Bilhassa işçi vatandaşlarımızın gümrük işlemlerinin hızlandırılmasını amaçlayan bu uygulamaya yardımcı olmalarını, doğru beyanda bulunmalarını hatırlatmayı kendi çıkarları açısından da yararlı görmekteyim» demiştir.

Basın toplantısında sınır kapılarında ve özellikle Kapıkulede personel takviyesi yapıldığını da açıklayan Bakan, «Kapıkule'nin alt yapı tesisleri yönünden bu günkü hali yürekler acısıdır. Bu durum beni hem hükümet üyesi olarak, hem de bir vatandaş olarak üzmektedir» demiştir.

Tuncay Mataracı, toplantıda TIR sorununa da değinmiş, TIR güzergâhı içinde, TIR kontrol tesisleri kurulacağını belirtmiş, Gümrük ve Tekel Bakanlığı personelinin özlük hakları konusunda da şöyle konuşmuştur. «Özlük haklarıyla ilgili uygulamalarda objektif kurallara riayet edilecek ve özellikle yasa dışı olaylara karışan personel kim olursa olsun hakkında gerekli işlem yapılacaktır.«

televizyon

19.30 HAYVANLARI TANIYALIM
19.40 ÇOCUKLARIN TELEVİZYONU
20.05 İKİ AŞIK
20.30 HABERLER
21.05 5 DAKİKA
21.10 TÜRK ROMANI VE GERÇEKLER
22.10 ACEMİLER
23.00 BİR KONSER
23.20 GÜNE BAKIŞ

radyolar

TRT I

05.00 Açılış
07.02 Köye Haberler
07.30 Haberler
10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.45 Türküler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 Konuların İçinden
21.45 Türküler
23.00 Haberler
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış

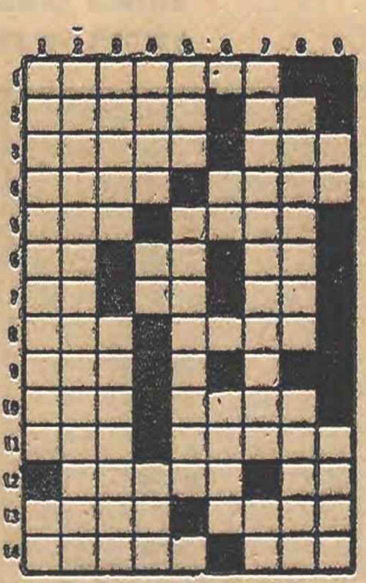
TRT II

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
10.50 Hafif Müzik
12.20 Yaşayan Hukuk
13.00 Haberler
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.15 Tarih Defteri
16.20 Arkası Yarın
19.00 Haberler
20.30 Olayların İçinden
21.00 Radyo Tiyatrosu
23.55 Kapanış

TRT III

07.00 Açılış
07.30 Barok Müzik
08.00 Sabah İçin
10.00 ...nin Saati
12.15 ... Müzik
16.00 ... Müziği
19.00 ...n Bugüne
21.30 ...i Sololar
22.00 ...ler Geçidi
24.00 Caz Müziği
01.00 Kapanış

bulmaca

SOLDAN SAĞA:

1 — Gereğinde hesap veren, mesul. 2 — Safha, evre - Çinkonun semgesi. 3 — TERSİ Aşağı görülen, hor - Eşya. 4 — TERSİ, Kanaat - Güneyimizdeki bitki örtüsü. 5 - Gemiler arasında yardım isteme şifresi - Boya olarak kullanılan, bir bitkinin yaprak tozu. 6 — TERSİ, Bir harfin okunuşu - Doğu Anadolulara özgü bir ünlem - TERSİ Uluslararası trafikte Lübnan'ın simgesi. 7 — Kısaltmada «numara» - Çocuğa emir - Yakın bir zamanda işgalcilerden temizlenen haber ajansımız. 8 — Anadolu'da hepisyanı ye verilen bir ad - Kaba ve ağır bir sövgü. 9 — Yapma, yerine getirme. 10 — Kümes hayvanlarını kovalarken kullanılan bir sözcük - TERSİ, Vergi ayı. 11 — TERSİ, «Gitme» anlamında bir emir. 12 — Başkent ya da İstanbul dışı memleket - Para birimimizin simgesi. 13 — Küçük dağ veya dağın bölümlerinden biri - Sahnede toplucа şarkı ya da söz söyleyen kalabalık. 14 — TERSİ, Gelenek - Bakkal ve bayilerden filtreli sigara almak isteyenlere verilen cevap.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Yöneticileri işverenlerin emrinde olup sahte işçi örgütü (iki sözcük) - Bir tür cetvel. 2 — Deniz trafiğini ve denizlerdeki güvenliği sağlamak için çalışan kuruluşun bir bölümü - İnsan bedeninin dış yüzü. 3 — TERSİ, Elinden sık sık kaza çıkan - Bir su içme kabı. 4 — TERSİ, Bir ülkedeki insanların bütünü - Bir harfin okunuşu - Neşeli. 5 — Ay, kamer (eski dili) - Bilgisayar. 6 — Bir soru eki - TERSİ, Yabancı bir erkek adı. 7 — Bir konuda ihtisas sahibi olmak - Halkın dört yılda bir sandığa attığı. 8 — İkide birde tekrarlanan söz - İstanbul'a yapılacağı yıllardır söylenen yeraltı treni - Kimyada Lityumun simgesi - Kocaman ve ...r kitle.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA:

1 — Aldo Moro. 2 — Dost - Ta. 3 — İskemle. 4 — İt - La. 5 — Ya - Re. 6 — Erk - Grant. 7 — Alto. 8 — Tn - Ara - İr. 9 — Oturak. 10 — Kafe - Tan. 11 — Bafra. 12 — Taksetmek. 13 — Ab - Se. 14 — kulazT - İl.

YUKARDAN AŞAĞI:

1 — Adliye - Tok - raK. 2 — Lo - TarantaBabu. 3 — DSİ - Kİ - Ufak. 4 — otsoR - Tarafsız. 5 — Agora - Re. 6 — Otel - Ak - ATÜT. 7 — Ramazan. 8 — İma - esl. 9 — Tevatir - Kel.

Şafak Devriyesi -78 Tatbikatı başladı

ANKARA, (ANKA)

NATO'nun Ege ve Akdeniz'de yapılacak «Şafak Devriyesi-78» Tatbikatı dün başlamıştır.

Tatbikata, Türkiye, İtalya, Yunanistan, Portekiz, Hollanda, İngiltere, Birleşik Amerika ve Fransa'ya ait muharip ve yardımcı gemilerle, savaş uçakları ve amfibik birlikler katılmıştır.

Üç ayrı bölümde yürütülecek tatbikatın birinci ve ikinci bölümlerinde, orta ve batı Akdeniz'de çok uluslu bir deniz kuvvetinin korunması uygulanacaktır. Dış takviye kuvvetlerinin İtalya'nın Sardunya kıyılarına amfibik harekâtı yürütülürken, doğu Akdeniz ve Ege'de de Türkiye ve Yunanistan'ın kontrolündeki iki ayrı kuvvet deniz eğitimleri yapacaktır.

Türkiye 6'ncı Hayvancılık Kongresi başladı

ANKARA (İSTA)

Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği tarafından düzenlenen beslenme ile hayvancılık sorunlarının tartışılacağı Türkiye 6'ncı Hayvancılık Kongresi çalışmalarına başlamıştır.

Kongreyi bir konuşmayla açan Türkiye Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Doç. Dr. Sadi Aral hayvan üreticileri üzerindeki her türlü siyasal, sosyal ve ekonomik sömürüye son verilmesi gerektiğini bildirmiş, «demokrasilerde halkın isteği ve dileği herşeyin önünde gelmektedir ve halkımız artık yabancıların işimize burunlarını sokmalarını istemiyor. Hayvancılığın sorunlarını halkımızın çıkarları doğrultusunda biz çözümleyeceğiz» demiştir.

Kongreye bir bildiri sunan Bursa Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Cemal Nadi Aytuğ da Türkiye'nin hayvan sayısı bakımından Avrupa'da ikinci, dünyada 6'ncılığı elde tutmasına rağmen hayvansal üretim döviz girdilerinin diğer sektörlere göre çok düşük düzeyde bulunduğunu bildirmiş, devletin yükümlendiği görevleri yerine getirmekten uzak olduğunu söylemiştir.

Başbakan Ecevit, Doç. Dr. Sadi Aral'a gönderdiği mesajında, «üretimden pazarlamaya kadar kooperatifleşmeyi geliştiren, verimi ve hayvancılıkla geçinenlerin gelirini artıran bir politika izlenecektir» demiştir.

Geçen yıl orman yangınlarından 8 milyar lira zarara uğranıldığı bildirildi

ANKARA (A.A.)

Ormanları Koruma Derneği Başkanı Şükrü Abbasoğlu, geçen yıl ülkemizde meydana gelen 1500 orman yangınında 33 bin hektar orman yandığını, uğranılan zararın 8 milyar lira olduğunu açıklamıştır.

Havaların ısınmaya ve orman yangınları yönünden hassas mevsimin başlamakta olduğuna işaret eden Abbasoğlu, «Milletçe uyanık olmak ve gerekli hertürlü önlemi almak zorundayız» demiştir.

Yangınların ormancılığımızı tehlikeye soktuğunu yazılı açıklamasında kaydeden Şükrü Abbasoğlu, yangınlara karşı, tüm ilgilileri ve ormanlık yörelerdeki yurttaşları daha uyanık olmaya çağırmıştır.

7 İslam enstitüsüne USS sonuçlarına göre öğrenci alınacak

ANKARA (İSTA)

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından dün bir açıklama yapılarak 1978-1979 öğretim yılında imam hatip lisesi mezunları ile bu okulun son sınıf öğrencilerinden üniversitelerarası seçme sınavı sonuçlarına göre, İstanbul, Konya, Kayseri, İzmir, Erzurum, Bursa ve Samsun yüksek İslam enstitülerine öğrenci alınacağı bildirilmiştir.

16 Haziran günü yapılacak olan üniversitelerarası seçme sınavlarında yeterli ağırlıklı toplam puan alanların yalnızca bir enstitüye önkayıt için başvurabileceği bildirilen açıklamada yüksek İslam enstitüsü giriş sınavlarının 25 Eylül Pazartesi günü başlayacağı belirtilmiştir.

Bu arada 1978-1979 öğretim yılı için imam hatip liselerinin ara sınıflarına sınavla parasız yatılı öğrenci alınacağı açıklanmıştır. Açıklamada sınavlara katılmak isteyen öğrencilerin 31 Mayıs Çarşamba günü normal çalışma günü bitimine kadar aile ve geçim durumunu gösterir bir belge ile öğrencisi bulundukları okullara başvurmaları gerektiği belirtilmiş sınavların bütün okullarda okul müdürdüklerinin sorumluluğu altında yapılacağı bildirilmiştir.

UNİDO Başkanı Khane Türkiye'ye geliyor

ANKARA, (A.A.)

Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNİDO) Başkanı Abdelrahman Khane, 28 Mayıs Pazar günü resmi bir ziyaret için Türkye'ye gelecektir.

Birleşmiş Milletler Türkiye Enformasyon Bürosunca yapılan açıklamaya göre, Khane, Ankara'da Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Turhan Feyzioğlu, Devlet Bakanı Hikmet Çetin, İşletmeler Bakanı Kenan Bulutoğlu, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp ile Dışişleri Bakanlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı yetkilileriyle görüşmeler yapacaktır. Bu temaslarda, Türkiye'nin UNİDO ile ilişkilerinin geliştirilmesi ve UNİDO'nun Türkiye'nin sınai kalkınmasına katkılarının artırılması hususu ele alınacaktır.

UNİDO Başkanı Khane, Ankara'daki temaslarından sonra İstanbul'a giderek, sanayiciler ve işadamlarıyla görüşmeler yapacaktır. Khane, İzmir'i de ziyaret ettikten sonra, 4 Haziran günü yurdumuzdan ayrılacaktır.

KHANE KİMDİR?

UNİDO Başkanlığına 1 Ocak 1975'te atanan Abdelrahman Khane Ceyazirlidir. Cezayir Üniversitesi Tıp Fakültesi mezunu olan Khane, ülkesinin bağımsızlığa kavuşmasından önce Cezayir Milli Kurtuluş Ordusunda subaylık yapmış, daha sonra geçici hükümette Devlet Bakanı ve Maliye Bakanı olarak görev almıştır. Khane, 1973-1974 yıllarında da Petrol İhracatçısı Ülkeler Örgütünün (OPEC) Genel Sekreterliğini yapmıştır.

aşı aşımıza insanı insanımıza benzeyen
YUNANİSTAN

— 2 —

Yunanistan'ın yakın tarihi bir halk savaşımı tarihidir...

Yunanistan'da 1918 yılında yapılan grevlerden biri..

Almanaklar, Yunanistan'ın yakın tarihinin ana çizgilerini şöyle sıralıyor:

1821-1830:

Yunan halkının, ülkeyi egemenliği altında bulunduran Osmanlılara karşı verdiği bağımsızlık savaşı. İngiltere, Fransa ve Rusya'nın müdahalesiyle, Yunanlılar önce özerklik, sonra da tam bağımsızlık kazanıyorlar.

1832-63:

Osmanlı egemenliğinden bağımsızlaşmış olan Yunanistan'a, Avrupa'daki güçlü devletler, Bavyera Prensi Otto'yu kral tayin ediyorlar. 1862'de Otto tahttan indiriliyor, yerine bir Danimarka prensi «Helenler Kralı I. Georges olarak geçiriliyor.

1912-1919:

Yunanistan 1912-1913 Balkan Savaşına katılıyor ve topraklarını genişletiyor. Birinci Dünya Savaşı sırasında Kral Konstantin tarafsızlıktan yana. Ama Yunanistan, müttefikler yanında savaşa girmeye ve savaşı sürdürmeye zorlanıyor. 1917'de Kral tahttan feragat ediyor. Yunanistan, müttefikler yanında yer alıyor ve savaş sonrasında yeni topraklar elde ediyor.

1921-22:

Emperyalist müttefiklerin etkisiyle Türkiye'ye karşı savaşa katılan ve İzmir'den Anadolu içlerine kadar giren Yunan orduları, püskürtülüyor ve yenilgiye uğratılıyor.

1923:

Yunanistan'da iç karışıklıklar.. Krallığa karşı tepkiler, Kral II. Georges Yunanistan'ı terkediyor.

1924-35:

Yunanistan'da Cumhuriyet ilan ediliyor. Bundan sonraki 10 yıl içinde hükümet darbeleri hükümet darbelerini, karışıklıklar karışıklıkları izliyor. 1935'de gerici bir ortamda yapılan bir halkoyu yoklaması sonucu krallık yeniden restore ediliyor.

1936-41:

1936'da faşist general Metaksas Başbakan oluyor ve ve 1941'e kadar sürecek olan askeri faşist, nazi yanlısı diktatörlüğü kuruyor.

1941:

İtalyan orduları ve Alman Nazi orduları Yunanistan'ı, Metaksas'ın ve Yunanistan egemen sınıflarının çağrılısı olarak işgal ediyor. Faşizme karşı halkın gerilla mücadelesi başlıyor. Bu mücadelede Yunanistan Komünist Partisi başı çekiyor.

1944:

Faşizmin yenilgisi. Son Alman birlikleri de Yunanistan'dan çıkarılıyor. Halk güçleri, işçi sınıfı öncülüğünde faşizme karşı kesin zafer kazanmışlardır.

1945-1950:

Halk güçleri, komünistlerin öncülüğünde anti-faşist savaşımı kazanmışlardır, iktidara adaydırlar. Bölgede sosyalist bir ülkenin daha doğmasına kesinlikle karşı olan emperyalist güçler ve yerli işbirlikçileri, Yunanistan'da işçi sınıfının ve emekçi halkın iktidarı almasını ne bahasına olursa olsun engellemek için iç savaşı başlatıyorlar. İç savaş dağlarda, köylerde, sanayi merkezlerinde amansızca sürüyor. Halk güçleri, başta komünistler olmak üzere kazanımlarını geri vermemeye kararlılar. Bu acılı ve yiğit yıllarda binlerce komünist, sosyalist, demokrat şehit oluyor. 1947 yılında Yunanistan ABD etkisi altına kesinlikle girmiştir artık. Yunanistan egemen güçlerine yardıma, ABD'li uzmanlarla birlikte 300 milyon dolarlık askeri ve ekonomik yardım da geliyor. Komünistler direnişi 1950 yılına kadar yer yer sürdürüyorlar. 1950 yılında emperyalist güçler ve yerli işbirlikçileri üstün geliyor. Komünistler ve müttfeikleri olan diğer halk güçleri yenilgiye uğruyor.

1950-1967:

Komünist hareket geriliyor, yaralarını sarmak üzere yeraltına çekiliyor. Komünist hareket içinde bazı ayrılıklar beliriyor.

Yunanistan egemen sınıfları, özellikle de Yunanistan mali oligarşisi ve uluslararası sermayenin eski ortaklarından olan Yunanistan tekelcileri baskı ve sömürüyü artırıyorlar. ABD emperyalizmine bağımlılık artıyor. İç savaş sırasında ve sonunda ülke dışına çıkmaya mecbur kalan çok sayıda Yunan komünisti, sosyalisti, aydını Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde sürgün durumunda. 1965'lerde Yunan demokratik hareketi yeniden güçleniyor. Halk muhalefetinin sesi güçlüce çıkmaya başlıyor. ABD emperyalizmine ve işbirlikçileri yerli egemen güçlere karşı tepkiler büyüyor. Sosyal demokrat hareket iktidara aday duruma geliyor. Sol yeniden güçlenmeye başlıyor.

1967:

Emperyalist mihraklar ve Yunan tekelci sermayesinin en şöven, en gözü dönmüş kesimleri, kendi varlıklarını tehlikede görmeye başladıklarından «Albaylar Cuntası» yoluyla faşist diktatörlüğü kuruyorlar. Nisan 1967'de askeri cunta iktidarı alıyor. Aralık ayında, başarısız bir karşı darbe teşebbüsünden sonra Kral Konstantin ve ailesi Yunanistan'dan kaçıyor. Albay Papadopulos Başbakan oluyor, faşizm yoğunlaştırılıyor.

1972:

Bir sıra yasa ile faşizm daha da yoğunlaştırılıyor. Ne olduğu bilinmeyen ilericilerin, demokratların sayısı artıyor. Komünist Partisi gizlilik koşullarında çalışmalarını sürdürüyor.

1973:

Papadopulos monarşiye son veriyor, kendisini yeni Yunanistan Cumhuriyetinin başkanı ilan ediyor.

1974:

Türkiye'nin Temmuz 1974 Kıbrıs müdahalesi sırasında Yunan cuntası devriliyor. Faşist cunta dönemi sona eriyor. Yeniden burjuva demokrasisine dönülüyor.

YARIN:
1918'de doğan bir Parti

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

40

(Devam edecek)

---

tırmık
AYDIN ENGİN

Hafız'ın kabri olan bahçede

Amerika'nın ABC Televizyon Şirketinin yorumcusu, gazeteci Jack Anderson kaynaklı bir minik haber var. İran Şahı, Türkiye'den, aleyhinde yayın yapan gazetelerin engellenmesini istemiş. Türkiye'nin cevabı belli değil. Jack Anderson'a göre Türkiye'de yetkililer bu isteği bir soruyla cevap vermeyi yeğlemişler:

— Şah gibi bir yöneticiye, Türkiye'nin hür basına sahip, hür bir ülke olduğunu acaba nasıl izah edebilirsiniz? demişler.

Türkiye'deki yetkililerin «nasıl izah edeceklerini»ni bilemeyiz, pek de umrumuzda olmaz.

Rastlantı oldu, Günaydın Gazetesinde yukarıda değindiğimiz haber yayınlandığı sırada, bizim ve Politika'nın ilk sayfasında minik bir «Cuk»umuz çıktı. Yani isabetli bir rastlantı oldu.

Ama Şehinşah Rıza Pehlevi Han Hazretleri'nin Jack Anderson kanalı ile öğrendiğimiz «istem»inden sonra da kısacık bir «Cuk»la yetinmemek, İran üstüne bir (hatta birkaç) Tırmık yazmak da farz oldu.

Farz'ı yerine getirelim.

***

Yanılmıyorsak Yahya Kemal'in, yanılmıyorsak şöyle iki mısraı var:

«Hafız'ın kabri olan bahçede bir gül varmış
Yeniden her gün açarmış kanayan rengiyle...»

Şimdilerde tüm İran, Hafız'ın kabrine döndü. Her sabah bir değil, bin gül açıyor İran toprakları üzerinde. Ve tıpkı Hafız'ın kabrindeki gül gibi «Kanayan rengiyle» açıyor bin gül.

Üniversitedeki ilk yıllarımızda çakılı kalmış anılar var. İstanbul Teknik Üniversitesi'nde ya da Tıp Fakültesi'nde öğrenim yapmaya gelmiş İranlı arkadaşlarımızın anıları. Feruzlar, Hasanlar, Sadiler, Rızalar...

Bizim, o yıllarda, Yön Dergisi'nin sınırlarını aşmayan sosyal ve siyasal bilincimize karşılık, «Anti-emperyalizm» diyen, «Musaddik» diyen, «İran İşçi sınıfının partisi, partimiz, Tudeh» diyen İranlı arkadaşlarımız...

Kafası bizcileyin, mahzun bakışlı Prenses Süreyya masalları ile dolmuş, İran üstüne adından öte, ya hiçbir şey bilmeyen, ya da bildikleri aşşağılık magazin dergilerinin, gazetelerinin abuk sabuk Şah övgülerinden ibaret olanlara, anlaşılmaz gelen tutkuları, korkuları vardı. Örneğin fısıldarcasına «SAVAK» derler idi.

— O nedir o? diye sorduğumuzda?
— Yani bir çeşit İran MİT'i.

Bize «İran MİT'i» diye tanıttıkları SAVAK denen cinayet şebekesinin kanlı kollarını, daha sonraki yıllar Türkiye'de de gördük. Daha bir gün önce birlikte kaldığımız pansiyon odasında şakalaştığımız, pantolonlarımızı acemice ütüleyip gülüştüğümüz, «bugün bir değişiklik yapalım ve yağda yumurta yiyelim» deyip belki bininci «yağda yumurta» yemeğimizi pişirdiğimiz İranlı arkadaşlarımızın, ertesi günü ortadan yok oluverişlerine tanık olduk. Aynı yerde kaldığımız için bizi de «İranlı» sanıp, kolumuza yapışıp, siyah bir otomobile sürüklemeye kalkışan, irin suratlı SAVAK köpeği ile boğuşmamız ve bizi bu saldırıdan gene bir İranlı arkadaşımızın kurtarışını nasıl unutabiliriz?

Gençlik yıllarımızda belleğimize kazınan anılar bunlar.

***

Ve şimdi. 1978 yılı'nın Mayıs'ında, Şehinşah Rıza Pehlevi Han denen efendinin saltanatı sallanıyor. İran Komünist Partisi (TUDEH), İranlı ilericiler, demokratlar, şahın zulmüne artık boyun eğemez hale gelen mollalar, din bilginleri ve yoksul İran halkı, için, için kaynayan dirençlerini bir başkaldırıya dönüştürüyorlar.

Emperyalizmin Ortadoğu'daki kalelerinden biri daha temellerinden çatırdıyor.

Özel jet uçağıyla, çağın en gelişmiş ölüm silahlarıyla donanmış ordusuyla, Şahbanûsuyla, kan emici SAVAK'ıyla, tüm servetleri elinde tutan bir kaç aile ile Şehinşah Rıza Pehlevi denen adam, çağının binlerce yıl gerisine düşmüşlüğün çaresizliği içinde bu başkaldırıyı «kan, daha çok kan» ile durdurmaya çabalıyor.

***

Ferûz, Hasan, Rıza, Sadi şimdi nerdeler?

Belki Kum kentinde, «çarşı»nın göbeğinde kan ve ateş içinde direniş örgütlüyor Hasan. Belki de o hiç eksik olmayan çocuk gülüşü ile bir teksir makinesinin kolunu çeviriyor. Teksir makinasından çıkan her kâğıt, Şah'ın saltanatına bir mermi gibi çarpıyor.

Ferûz artık diş hekimliğini bir yana bırakmış olmalı. Belki de Tahran kentinin varoşlarında İran işçi sınıfının bilgilerini yükseltiyor, bitip tükenmeyen enerjisi ile TUDEH saflarında «adsız bir er» olmanın onuru ile dövüşüyor, dövüşüyor.

Rıza, şiir yerine bir pankart yazıyor belki de o işlek yazısı ve çelebi edasıyla «kahrolsun Şah, yaşasın özgürlük» diyor.

Sadi, belki de bir SAVAK zindanında ve belki de bininci defa tükürüyor bir SAVAK işkencecisinin suratına ve haykırıyor: Yaşasın özgürlük. Şaha ölüm.

İran'ın dört bir yanı Hafız'ın kabri gibi şimdi. Her gün bin gül açıyor kanayan rengiyle... İran halkı «ekmek, gül ve hürriyet günleri»ne hazırlanıyor...

TÜRK NAZİLERİ
1965-1973
(3. bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

Tıpkı 1930'ların Almanya'sındaki gibi...

- 18 -

Hitler, Landsberg Hapishanesinde yatarken, yakın adamlarından olan Karl Ludecke'ye şu açıklamayı yapıyordu: «Faal işleri üzerime aldığım zaman yeni bir politika izlemek zorunlu olacaktır. Silâhlı darbe ile iktidara geçmeye çalışacağımıza, kendimizi tutup, Reichstag'da Katolik ve Marksistlerin karşısına çıkmalıyız. Onları oy bakımından geçmek öldürmekten daha uzun zaman alacak, ama sonuç kendi Anayasalarıyla garantilenmiş olacak. Her kanunî hareket yavaş gider... Ergeç çoğunluğu ve sonra da Almanya'yı ele geçireceğiz.» (Nazi İmparatorluğu, C.I, s. 192)

Türkeş de, 1960 sürgününden sonra yurda döndüğünde «ehlileşmiş» görünerek, Anayasal çerçeve içinde hükümeti ele geçirme yolları aramıştır. Nazi Partisi piramidine benzeyen karışık bir örgütlemeye giden Türkeş, SS birliklerine benzer, komando birlikleri kurmuş, Ülkücü Öğretmenler - Ülkücü İşçiler Birliği gibi kuruluşlarla, Ülkü Ocakları, Genç Ülkücüler Teşkilâtı gibi Nazist gençlik örgütleriyle Almanya da 1930'larda denenmiş bir yolu seçmişti.

Cılız Weimer Cumhuriyetinde, 1919 Anayasasının yeminli düşmanlarının iktidarda bulunduğu dönemde semirip palazlanan ve Almanya'nın başına belâ kesilen Hitler örneğine uygun olarak, Türkeş de 1961 Anayasamızın yeminli ve sicilli düşmanları olan Adalet Partisi biraderler çetesinin saltanat döneminde semirmiş palazlanmıştır.

1930'larda Almanya'da Naziler parti toplantılarını basarak rakiplerinin itibarını sarsıyordu. Sapık, gözükara, it ırülerinden oluşan SS birlikleri Türkeş'in komando birliklerine benzer.

1930'ların Alman burjuva iktidarı, Nazilerin komünistleri ve sosyalistleri haklayacağından emindi, bunun için göz yumuyordu bunlara. Hesaplarına göre, kapitalizmin mezar kazıcısı komünistlerin ve sosyalistlerin hakkından Naziler gelecek ve sonra da burjuva iktidarı Nazilerin kökünü kazıyacaktı. Hesap yanlış çıktı: Naziler, hem burjuva iktidarının hem de sosyalist - komünist muhalefetin hakkından gelerek, tek başlarına iktidar oldular.

KABARE filminden ilginç bir sahne: Sokakta bir kalabalık... Kalabalığın orta yerinde yerde kanlar içinde bir ceset yatıyor... Alman Komünist Partisinin bir üyesi... Naziler tarafından öldürülmüş... O sırada lüks otomobilleri ile oradan geçen şık giyimli iki kapitalistden biri diğerine şöyle diyor:

— Bu çok iyi. Naziler Komünistlerin hakkından gelsin. Biz de Nazileri haklar, belâlardan kurtulmuş oluruz!

1930'ların Almanyasındaki ve 1960'ların son yıllarında AP çetesinin hesabı hemen hemen aynıdır: SOLU SAĞA KIRDIRMAK!.. Sonra... Sonrası malûm... Ya Nazi iktidarı, ya da 12 Martvari ültimatomlar gelecektir...

TÜRKİYE ÜZERİNDE FAŞİZM KÂBUSU...

Halkı çeşitli patlama, soygun, cinayet olaylarıyla tedirgin ederek, «kurtarıcı» rolünde sahnede arz-ı endam etmeyi kaçınılmaz görev sayan faşizm, 1971 yılı başında Türkiye'de kâbus gibi belirmiştir.

Hitler'in Reichstag yangını olayına benzeyen bazı banka soygunlarını, dinamitlerin patlaması, binaların taşa tutulması, camların kırılması gibi olaylar izlemiş; kaypak ve büyük burjuvazinin sürekli suç ortağı küçük burjuvazi «tedirgin» duruma sokularak «siyasal istikrarın temini için kuvvetli hükûmet kurulması gereği»ne bazı etkili çevreler inandırılmıştır.

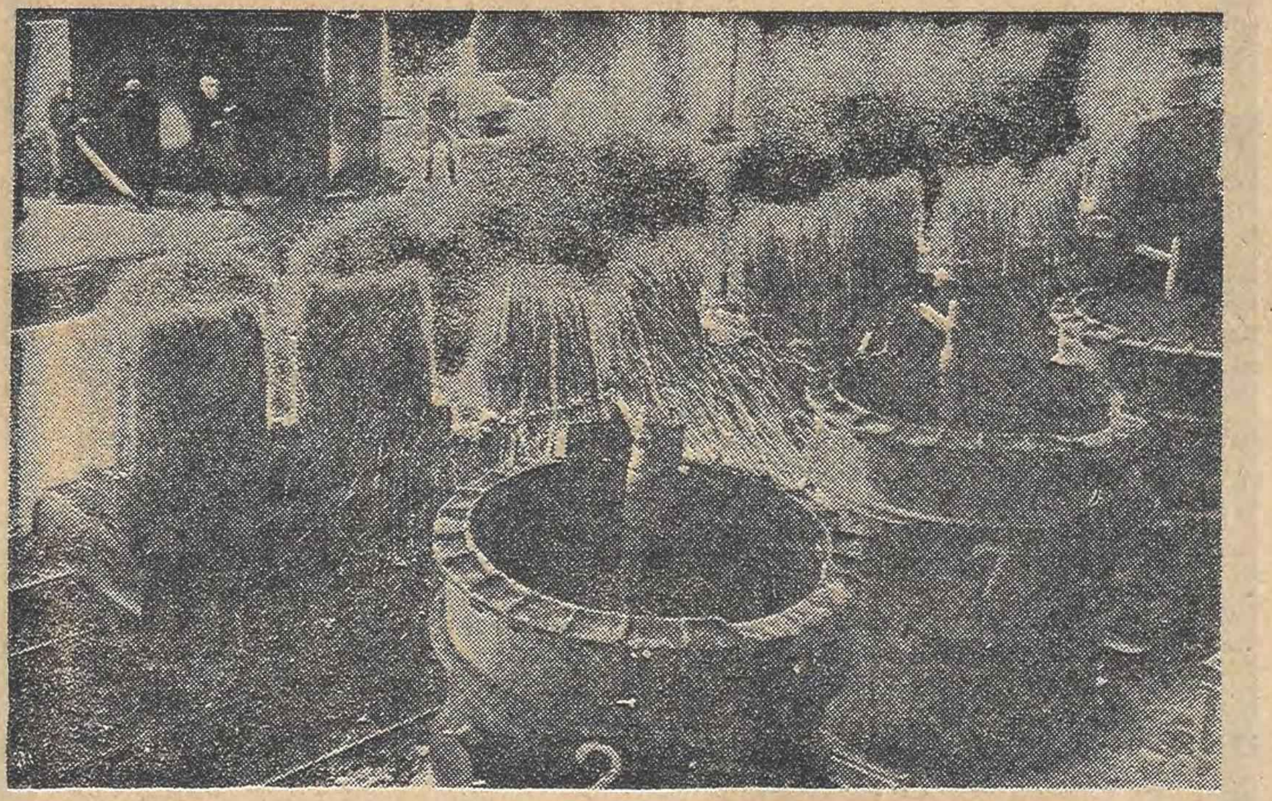
Gerçekten, 11 Ocak 1971 tarihini izleyen günlerde Emek İş Bankası Şubesi soygunu faillerini bulmak gerekçesiyle Türkiye altüst edilmiş; devrimciler bu vesileyle iyice geri çekilmek zorunda bırakılmışlardır.

Bu dönemde Naziler, «Zehir Hafiye» ve «İnsan Avcısı» görüntüsüyle ortalığa iyice çıkmışlardır. 18 Ocak 1971 günü Ülkü Ocakları Birliği Başkanı Ramiz Ongun imzasıyla, İş Bankası Emek Şubesi soygunu hakkında yayınlanan bir bildiride, soygun gecesi ODTÜ'nin o zamanki rektörü Prof. Erdal İnönü'nün, öğrenci yurdunda Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, İrfan Uçar ile toplantı yaptığı iddia edilmiştir.

Ülkü Ocaklarının açıklamasında özetle şu iddialar öne sürülmüştür:

«Soygunda kullanılan bir önceki gece çalınmış olan araba ODTÜ fizik bölümü önünde görülmüştür. Polis soyguncuları yakalamak üzere harekete geçmiş, ancak üniversite önünde tertibat alınmasından 15 dakika önce üniversite kapısındaki maniâyı parçalayarak kaçmıştır. Polis takibe başlamış, yağışlı havada sür'atle giden kaçak araba az sonra Eskişehir yolunda şarampola yuvarlanmış, içindekiler tekrar ODTÜ arazisine kaçmışlardır. Polis, soyguncuların üniversiteye girmeleri üzerine takibi bırakmıştır. Bunun üzerine polis, Prof. İnönü'yü telefonla arayarak arama için müsaade istediklerini söylemiştir. Prof. İnönü, böyle birşey olamayacağını, aramanın ise sabah yapılması gerektiğini bildirmiştir. Telefon konuşmasından sonra Prof. İnönü öğrenci yurtlarına gitmiş, Deniz Gezmiş'in kaldığı 1. blok, 201 numaralı odada Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan, İrfan Uçar ve diğer solcu liderlerle bir toplantı yapmıştır. Prof. İnönü, aramanın yapılması gerektiğini izah etmiştir. Solcu militanlar, okulu aratmayacaklarını, direneceklerini söylemişler, 25 dakika süren konuşma sonunda aramadan önce yurt ve okulların kapatılması ve aramanın öbür sabah ve mümkün olduğu kadar geç saatte yapılmasına birlikte karar verilmiştir.»

YARIN
ACIMASIZ BİR DRAMIN SON PERDESİNE DOĞRU

★ İŞ GÜVENLİĞİ KONUSUNDAKİ SENDİKA ÖNERİLERİNİ İŞVERENİN BENİMSEMEMESİ ÜZERİNE UZLAŞMAZLIK ÇÖZÜM KURULU OLUŞTURULDU...

★ MADEN-İŞ SENDİKASI 9. BÖLGE TEMSİLCİSİ CEVDET YILMAZ, ERDEMİR'DE YILDA BİR KEZ MUAYENE EDİLMESİ GEREKEN İŞÇİLERİN MUAYENE EDİLMEDİĞİNİ AÇIKLADI.

Erdemir'de çalışma koşulları düzeltilmelidir

Türkiye Maden-İş Sendikası ile Erdemir işvereni arasında bağıtlanan toplusözleşmenin işçi sağlığı ve iş güvenliği ile ilgili maddelerine uyulmaması nedeniyle, **Maden-İş Sendikası 9. Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz,** işvereni toplantıya çağırmış ancak 10 Mayıs'ta yapılan toplantıda uyuşmazlık çıkmıştır.

Uyuşmazlığa düşülmesi üzerine, Maden-İş Sendikası'nın belirlediği üç kişi ile işvereni temsilen 3 kişinin Uyuşmazlığı Çözüm Kurulu olarak çalışmaları yürüteceği ve kurulun 29. Mayıs 1978'de tekrar toplanacağı açıklanmıştır.

Toplusözleşmede belirlenen kurallara uyulmaması üzerine İSTA Ajansına açıklamada bulunan **Maden-İş Sendikası 9. Bölge Temsilcisi Cevdet Yılmaz,** bu güne kadar gerekli yasal önlemin alınmaması nedeniyle Erdemir'de ölümle sakat kalmayla sonuçlanan pek çok kaza olmasına rağmen sadece üretimin ve karın artmasını amaçlayan işverenin hiçbir etkin önlem almadığını; Erdemir'in ağır sanayiinin bütün ağır ve zor çalışma koşullarına sahip olduğunu belirtmiştir. Yüksek Fırın Çelikhane ve Kok Fabrikası gibi bazı ünitelerde insan sağlığına zararlı; zehirli gazlar, yüksek derecede ısı, ağır hava cerayanı gibi nedenlerle pekçok zehirlenme, mide bulantısı kusmalar, kazalar olduğunu açıklayan Cevdet Yılmaz, şunları açıklamıştır: **«Tüm bu kötü koşulların düzeltilmesi için işveren hiçbir çaba harcamamaktadır. Ayrıca fabrikadan denize dökülen muhtelif gaz asit ve zehirli sular sahili kirletmektedir. Bu artıkların zararlarını önlemek için kurulması amaçlanan asit reorganizasyon tesisleri hala devreye konulmamıştır.»**

Yılmaz, **«sözleşme ve yasalar gereğince tüm işçilerin senede en az bir kez genel sağlık kontrolünden geçmesi gerekirken bunun yapılmadığını»** belirtmiş, uygulanmayan yasa hükümlerinin ve toplusözleşme maddelerinin hayata geçirilmesinde kararlı oldunduğunu açıklamıştır.

MC artıkları Enerji Kurumlarından temizlenmeli

İSTANBUL, (İSTA)

DİSK'e bağlı Tek Ges-İş Sendikası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu ülkemizde yürürlükte bulunan enerji politikasının terkedilerek Milliyetçi Cephe döneminde oluşturulmuş kilit kadroların dağıtılmasını istemiştir.

Tek Ges - İş Sendikası İstanbul Şubesi Yönetim Kurulu basına yaptığı açıklamada, TEK işyerlerinde savurganlığın artırıldığı, son olarak TEK Marmara Bölge Başmüdürlüğünde bir tek mü dürlük için sekiz milyon liraya bina kiralandığı, sağlıklı bir enerji politikasının gerekli olduğu vurgulanmıştır. Açıklamada, emperyalist şirketlerin enerji kurumlarındaki etkinliğinin kaldırılması, pet role dayalı enerji politikasının terk edilerek bütün ulusal enerji kaynaklarının devletleştirilmesi, enerji kurumları yönetimlerinin demokratikleştirilmesi istenmiştir.

★ BAYSEN GENEL BAŞKANI CEVAT ÖZHASIRCI «İŞVEREN VE SARI SENDİKALAR BAYSEN'İN GELİŞMESİNİ ENGELLEMEK İÇİN HER TÜRLÜ BASKIYI VE OYUNU TEZGAHLIYORLAR» DEDİ...

★ YOL-İŞ FEDERASYONU'NUN YAPI İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İLE YAPTIĞI PROTOKOLÜ İŞ MAHKEMESİNİN BOZMA KARARINI YARGITAY ONAYLADI

BAYSEN'in isteği doğrultusunda iş mahkemesinin verdiği kararı Yargıtayda onayladı

Yargıtay Baysen'i haklı buldu

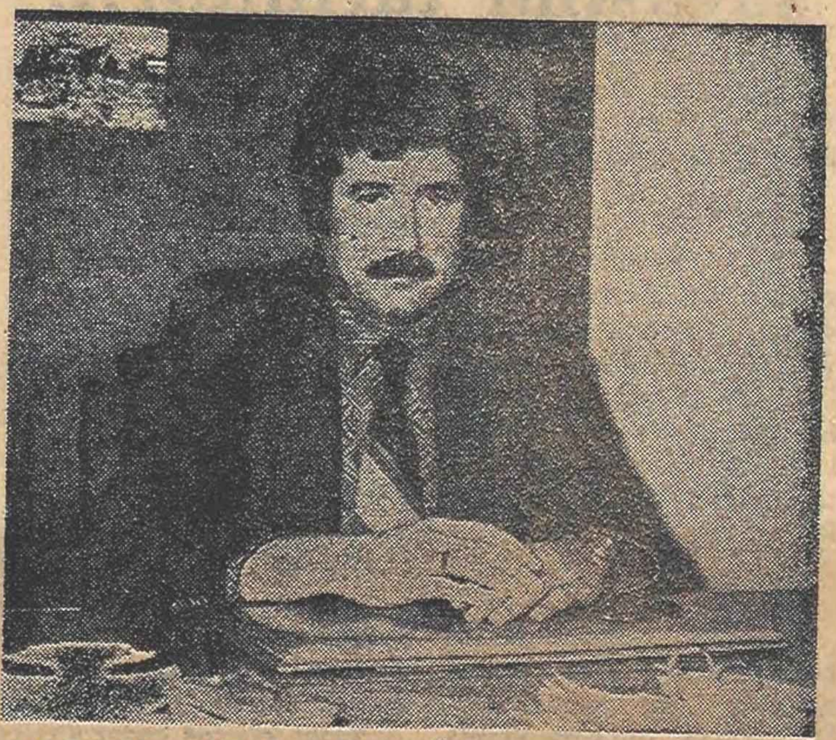
ANKARA (İSTA)

Yol-İş Federasyonu'nun İkinci MC Hükümetinin son gününde Bayındırlık Bakanlığı'na bağlı Yapı İşleri Genel Müdürlüğüyle imzaladığı protokol hakkında BAYSEN'in açtığı dava sonucu İş Mahkemesinin verdiği bozma kararını Yargıtay da onaylamıştır. BAYSEN'i Bayındırlık Bakanlığına bağlı işyerlerinde örgütlenmeyi geriletmeyi ve sözleşmelerini ortadan kaldırmayı amaçlayan protokolle Yol-İş Federasyonu kendisine üye olmayan işçilerden de aidat almayı ve yüzde 4 oranında iş riski kesintisi yapmayı da amaçlıyordu. BAYSEN Genel Başkanı Cevat Özhasırcı Yargıtay'ın İş Mahkemesinin vardığı bozma kararını onaylamasının sevindirici bir gelişme olduğunu belirterek **«İşveren ve sarı sendikalar BAYSEN'in gelişmesini engellemek için her türlü oyunu ve baskıyı tezgahlıyorlar. Amaçları açıktır. Bayındırlık ve Yapıcılık işkolunda sınıf ve kitle sendikacılığı bayrağını elden bırakmayan BAYSEN'e örgütlenme hakkı tanımamak»** demiştir.

BAYSEN Genel Başkanı Cevat Özhasırcı konuyla ilgili olarak verdiği demeçte Yol-İş Federasyonunun işverenle imzaladığı protokolle BAYSEN'in işyeri sözleşmelerinin ortadan kaldırılmak istendiğini ifade ederek şunları söylemiştir:

«Bu protokol kamu kesiminin Bayındırlık Bakanlığına bağlı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü işyerlerinde çalışan işçilerin BAYSEN'e üye olmadan hem Yol-İş'in hem de BAYSEN'in sözleşmelerinden yararlanmalarını sağlıyor. Yani BAYSEN toplusözleşme yaptığı yerlerde bile üyesiz bırakılarak yokedilmek isteniyor.

Yaptıkları her işte işçi mücadelesine şan ve şeref kazandırdıklarını iddia eden Yol-İş şunu iyi bilmelidir. Yaptıkları her şeyden önce işçilerin mücadelesi değil, düpedüz işçi düşmanlığıdır. İşçi tüccarlığıdır. Ve yaptıkları işlerle işçi mücadelesine şan ve şeref değil ancak kendi alınlarına kara birer leke daha sürmüşlerdir.»

BAYSEN Genel Başkanı Cevat Özhasırcı

Özhasırcı Yol-İş Federasyonunun bu protokolu MC gitmeden bir gün önce imzaladığını bunun ise çok ilgi çekici olduğunu hatırlatarak şöyle demiştir:

«Nedeni çok açık. Ülkemizde egemen güçler, sömürücüler yani işveren takımı işçilerin DİSK'e bağlı sınıf sendikalarında yani gerçek sendikalarında örgütlendikleri takdirde işçilerin ne derece güçleneceklerini ve ileri haklar alacaklarını iyi bilmektedirler. Bunun sonucu olarak kendi kârlarının azalacağını görmektedirler. Diğer yandan Sarı Sendikalar kaldığı sürece işçilere dilediği gibi zamlar vererek, istediği gibi sömürüp ezeceklerini, sarı ve uzlaşmacı sendikaların buna seyirci kalacaklarını çok iyi görmektedirler.»

Urfa Belediyesi işçileri pasif direnişe geçti

URFA (THA)

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikasına üye Urfa Belediyesinde çalışan 500 işçi, iki aylık maaşlarının verilmemesi nedeniyle önceki gün, işi yavaşlatarak, pasif direnişe geçmişlerdir.

Konu ile ilgili bir açıklama yapan Genel-İş Urfa Şube Başkanı Mahmut Eren, 500 işçinin iki aylık maaş tutarının toplam 5 milyon lirayı bulduğunu belirterek, Belediye Başkanı Ferudun Yazar'ın işçilere tanıdığı sürenin dolduğunu bu nedenle işçilerin işi yavaşlattıklarını söylemiştir.

Büyük Efes Otelindeki lokavt kararı "sosyal suç,, olarak nitelendirildi

Oleyis, Efes Otelinde lokavt uygulanırsa yönetime elkoyacak

İZMİR (THA)

DİSK İzmir 3. Bölge Temsilcisi Saim Akbulut ve DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası Ege Bölgesi Şube Başkanı Ali Özarkalıoğlu, önceki gün bir basın toplantısı düzenleyerek, İzmir Büyük Efes Oteli'nde işverenin lokavt kararını uygulamaya koyması halinde, OLEYİS'in, DİSK'in onayını aldıktan sonra işyerinde yönetime elkoyacağını açıklamışlar ve «İşyerinde çalışan 500 üyemizle oteli işletmeye devam edeceğiz» demişlerdir.

OLEYİS'in Büyük Efes Otelinde grev kararı almasına 2. MC döneminde işveren durumundaki şirketin başına getirilen yöneticilerin vurdum duymaz ve işçi haklarına yüz çevirici tutumlarının neden olduğunu öne süren Akbulut ve Özarkalıoğlu, bu konuda özetle şunları söylemişlerdir.

«Bu kişiler ücretlerini daha da artırarak, sosyal bir suç olan lokavt kararı alarak, işyerinde ilan etmişlerdir. Bir Devlet Kurumu olan Büyük Efes Oteli'nde lokavt kararı alınması ibret vericidir. Çalışma hayatımızın yüz karası olarak yazılacak tarihi bir belgedir.»

Öte yandan, işyerini halen yönetmekte olanları talancı olarak niteleyen ve bunların kısa zamanda uzaklaştırılacaklarının bilindiğini söyleyen Akbulut ve Özarkalıoğlu, yeni gelcek yöneticilerle son kez sorunları görüşmeden grevi düşünmediklerini belirtmişlerdir.

Keramik-İş iki tuğla fabrikasında greve çıkıyor

İSTANBUL, (İSTA)

Keramik - İş Sendikası'nın Ekmekçioğlu'na ait Kilsan ve Müref te Tuğla Fabrikalarında sürdürdüğü toplusözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlandığı ve uyuşmazlık tutanaklarının ilgili Bölge Çalışma Müdürlüklerine verildiği açıklanmıştır.

Keramik - İş Sendikasından konu ile ilgili olarak yapılan açıklamada işveren sendikasının işçi talepleri karşısında uzlaşmaz bir tavır takındığı ve görüşmeleri çıkmaza soktuğu belirtilerek şöyle denilmiştir:

«İçinde yaşanılan ekonomik ve sosyal istikrarsızlık ortamında üyelerimizin yaşam düzeylerini geriletmemek, onların ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmelerine yeni olanaklar sağlamaya yönelik taleplerimiz karşısında takındığı tavır, işveren sendikasının gerçek yüzünü ve niyetini bir kez daha bütün açıklığı ile ortaya koymuştur.»

★ YABANCI SERMAYE 1977 YILI İÇİNDE GETİRDİĞİ HER 100 DOLARI 173 DOLAR OLARAK GERİ ALDI...

★ YABANCI SERMAYENİN KURULUŞ OLARAK SAYISI AZALIRKEN SERMAYE OLARAK VARLIĞI YOĞUNLAŞIYOR...

YABANCI SERMAYE 1977 YILINDA 116 MİLYON DOLAR GÖTÜRDÜ

İSTANBUL (İSTA)

Yabancı Sermaye'nin «Kâr Transferleri» adı altında ülke dışına taşıdığı parasal varlığın 1975 yılından buyana üç misli artarak 116 milyon dolara ulaştığı belirlenmiştir.

Ecevit Hükümetinin «1978 Yılı Programında» yer alan rakkamlara göre Yabancı Sermaye 1975 yılı içinde 36 Milyon dolarlık parasal varlığı «Kar Transferleri» adı altında yurtdışına taşırken bu rakkam 1976'da 82 Milyon dolara 1977 yılı içinde de 116 Milyon dolara ulaşmıştır. Buna karşılık Yabancı Sermaye girişi düşük düzeyde kalmıştır. 1975 yılında 40 Milyon dolar, 1976'da 27 Milyon dolar, 1977 yılında ise 67 Miyon dolar Yabancı Sermaye olarak yurda girmiştir. Bu rakkamlar gözönüne alınarak yapılan bir hesaplama, 1977 yılında Yabancı Sermayenin getirdiği her yüz doları «Kâr Transferi» olarak dışarı götürdüğünü ortaya koymaktadır. Aynı şekilde 1976 yılında Yabancı Sermaye ülkeye getirdiği her yüz doları 301 dolar olarak yurtdışına taşımıştır.

Yabancı Sermaye diğer taraftan NATO, CENTO ve ABD ile yapılmış ikili kölelik anlaşmaları uyarınca yapıtım alanlarını geliştirmeye çalışmaktadır. Yabancı Sermaye ABD Silahlı Kuvvetlerinin ülke içindeki askeri üs ve «İşyerlerinde» gümrüksüz ve vergisiz yatırım alanları bulmuştur. Öyleki bu alanda ne Devlet İstatistik Enstitüsü ve ne de diğer İstatistikler bilgi vermemekte, bu alanda çok uluslu şirketlerin elde ettikleri kârlar açıklanmamaktadır.

1976 yılı başında 109 olan yabancı firma adedi 1977 yılı içinde 99'a düşmüştür. Buna karşılık ülke içindeki yaban sermaye oranında hissedilir bir yoğunlazma olmuştur. Yine 1975 yılı sonunda 2 milyar 117 milyon lira olan yurt içindeki toplam yabancı sermaye miktarı 1977 yılı içinde 2 milyar 500 milyon liraya yükselmştir.

TÜRKİYE'DEKİ YABANCI FİRMA SAYISI AZALIRKEN SERMAYE YOĞUNLAŞIYOR...

Öte yandan 6224 sayılı «Yabancı Sermayeyi Teşvik Kanunu'undan yararlanarak ülke içinde faaliyetlerini sürdürmekte olan Yabancı Firmaların sayısında belli bir düşüş gözlenmiştir. 1976 yılı başında 109 olan Yabancı Firma adedi 1977 yılı içinde 99'a düşmüştür. Buna karşılık ülke içindeki Yabancı Sermaye oranında hissedilir bir yoğunlaşma olmuştur. Yine 1975 yılı sonunda 2 Milyar 117 Milyon lira olan yurt içindeki toplam Yabancı Sermaye miktarı 1977 yılı içinde 2 Milyar 500 Milyon liraya yükselmiştir.

YABANCI SERMAYE GİRİŞİ VE KÂR TRANSFERLİ

	1975	1976	1977
Yabancı Sermaye Girişi	40	27	67
Kâr Transferleri	36	82	116

BANK-SEN İKİ İŞYERİNDE TOPLUSÖZLEŞME İMZALADI.

Toplusözleşmelerde 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak geçirildi

ANKARA (İSTA)

BANK-SEN, Türk Dil Kurumu ve Su Teknik Mühendislik Bürosu'nda toplusözleşme imzalamıştır. Toplusözleşmelerle her iki işyerinde 1 Mayıs İşçi Bayramı olarak kabul edilmiş ve bu günde işyerinde işçi çalıştırılmayacağı belirtilmiştir. Bu arada Türk Dil Kurumunda da işçi ücretlerine yüzde 85'e varan zamlar yapılmıştır.

BANK-SEN'in Türk Dil Kurumunda imzaladığı toplu iş sözleşmesine göre çalışanlara ücret arttırımı olarak birinci yıl 2 bin, ikinci yıl ise 1500 lira sağlanmakta ve diğer haklar da şöyle sıralanmaktadır:

«İşveren iş bağıtını bozduğu üyeye yeni iş buluncaya kadar almakta olduğu son ücretin yarısı kadar işsizlik ödemesi yapar. Disiplin Kurulu iki işveren iki işçi temsilcisinden oluşur ve kararlar oy çokluğu ile alınır, oyların eşitliği halinde Başkanın ağırlıklı oyu yoktur. Çalışma saatleri ise görevliler için haftada 37,5, hizmetliler içinde 46 saatı aşamaz.»

BANK-SEN'in Su Teknik Mühendislik Bürosunda imzaladığı toplusözleşmeyle de ileri düzeyde haklar alınmış işçi ücretlerine birinci yıl 1500 lira zam yapılmıştır. İkinci yıl ücret zammının 2 nci yürürlük yılı başında görüşüleceği kaydedilen toplusözleşmede alınan haklar şöyledir:

«Disiplin Kurulu bu işyerinde de 2 işçi, 2 de işveren temsilcisinden oluşup işverenin oyların eşitliği halinde ağırlıklı oyu yoktur. Kıdem tazminatı da çalışılan her y için 35 gün üzerinden hesaplanmaktadır. Diğer yandan tutukluluk hali askerlik nedeni ile ayrılma, uyuşmazlıkların çözümü gibi konular da demokratik bir biçimde çözümlenmiştir.»

Mudurnu orman köylüleri Kalkındırma Fonundan kredi alamıyor

MUDURNU, (POLİTİKA)

Orman Köylerini Kalkındırma Fonu (OR-KÖY) Mudurnu da daha önceden etüd ettiği köylere kredi vermeye başlamış ancak kredi verdiği kooperatiflerin uyguladığı projenin % 35'inin öz kaynağına dayalı olması koşulu nedeniyle kooperatifler kredi alamamışlardır. Öteyandan OR-KÖY kredileri her köyden yalnızca 11 aileye verilmekte ve kredi müracaatı fazla olduğu için köylüler kurayla kredi alma hakkına sahip olabilmektedir. Bugüne kadar Mudurnu'da yalnızca 350 köylü ailesine kredi verilmiştir.

Öteyandan krediler belli başlı 4 alanda verilmektedir:
Tavukçuluk; 140 bin lira, her köyde 2 aileye veriliyor.
Süt sığırcılığı; 123 bin lira, her köyden 3 aileye veriliyor.
Arıcılık; 49 bin lira, her köyden 6 aileye veriliyor
Besicilik; Mudurnu'da verilmedi.

OR-KÖY yetkilisinin bildirdiğine göre Bolu İli dahilinde dağıtılan kredi miktarı 1978 yılında 150 milyon liraya yükselmiştir. Bu rakam aynı yetkilinin bildirdiğine göre 1975'de 35, 1976'da 55, 1977'de 80 milyon liraydı.

İhracatçılara hatırlatılır

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
ya-Manya Kumpanya Tiyatrosunda film gösterisi», çarşamba günü «kongreye devam» ve perşembe gecesi Bakırköy Halkevinde «Gençlik Birlik - Dayanışma Gecesi» törenleri yapılıyor. Bu denli yüklü ve onun yanında bu denli görkemli bir kongre yapılıyor Türkiye'de.. Üstüne üstlük, ne bir gevşeme, ne bir yorgunluk alameti ne disiplinden taviz. Bunların hiçbiri sözkonusu olmuyor.

* * *

Harbiye Şehir Tiyatrosunun büfesinde çalışan 20 yıllık bir memur büfede çay içenlerle sohbete dalmış:

«Sizin derneği gazetelerden de okurdum. Beğenmez de değildim hani. Ammaaa, burada görünce verdim notumu. Sizler çok temiz, çok efendi gençlersiniz.»

Ve 20 yıllık Şehir Tiyatroları memuru dileğini ekliyor:

«İnşallah aranıza bozguncu falan girmezde, bu güzelim derneğin çalışmalarını bozmaz.»

* * *

Türkiye'de ilginç kavramlar vardır. Bunlardan biri de **«Demokrasi ihracı»**. Bu 1974 yılında da Başbakan olan Ecevit tarafından Kıbrıs'a asker çıkartması sırasında söylendi.

«Sadece Kıbrıs'a değil, Yunanistan'a da demokrasi getirdik»..

Bir delege konuşuyor kürsü...

«Yunanistan Komünist Gençlik Örgütü temsilcisi olarak aramızda bulunan arkadaşımız, Yunanistan Komünist Partisinin Kongresine katılmak için bu sabah yurduna döndü. 1974 yılında, Yunanistan'a demokrasi ihraç ettiğimiz söyleniyordu en yetkili ağızlardan. Bugün Yunanistan'da Komünist Partisi Kongresini toplayabiliyor. Çalışmalarını sürdürüyor. İhracatçı ülke Türkiye'de, Yunanistan'a demokrasi ihraç ettiğini söyleyenler, 141 ve 142. maddelerin kaldırılması için en ufak bir çaba bile göstermiyorlar.»

İhracatçılara hatırlatılır...

* * *

Federal Almanya Sosyalist İşçi Gençlik Örgütü temsilcisi yaptığı konuşmada çarpıcı karşılaştırmalar yaptı. Warner Stürmann, Ecevit'in Schmidt ile yaptığı görüşmelerin sonuçları ile Federal Almanya'da çalışan Türkiyeli işçilerin yaşama ve çalışma koşulları arasındaki bağlantıyı bir güzel serdi gözler önüne.. Stürmann şunları söylüyor:

«Schmidt, sizin Başbakanınıza Türkiye büyük sermayesine büyük yardımlar yapmayı vaadetti. Ancak şunu görmek istemiyor Schmidt: Bizim ülkemizde Türkiyeli 1 milyona yakın işçi var. Bunlar sömürünün en yoğun olduğu işlerde, yaşanması olanaksız konutlarda oturuyorlar. Schmidt, bu işçilerin yaşam koşullarının düzeltilmesi için en ufak bir çaba sarfetmezken, Türkiye büyük sermayesine her türlü yardıma hazır olduğunu söylüyor. Bu düşündürücüdür arkadaşlar.»

Bu Federal Alman gencinin söylediklerine katılmamak mümkün değil. Düşündürücü çok olay gelişiyor, ülkemizde ve dünyada. İGD nin 1. Büyük Kongresi de bu düşündürücü ve yol gösterici olayların en somutlarından biri olarak duruyor önümüzde..

İGD Genel

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
...leri kabul edilmiştir. Öğlene kadar süren çalışmalar süresinde 40 maddeden oluşan eski tüzüğe 14 yeni madde eklenerek, yeni tüzük 54 maddeden oluşturulmuştur. Eski tüzükte yeralmayan genel yönetim kurulunun 17 asil, 15 yedek şeklinde oluşturulması, bölge sekreterliklerinin kurulması ve bazı değişiklikler yeni tüzükte yeralmıştır.

İGD Genel Kurulunun ikinci günü öğlene kadar süren çalışmalarına bugün devam etmek üzere ara verilmiştir. Öğleden sonra ise, kararlar ve mali komisyonlar toplanarak raporlarını hazırlayarak kongrenin son günü olan bugün, delegelerin bilgisine sunacağı öğrenilmiştir. Öteyandan, İGD Genel Kurulunun bundan böyle her iki yılda bir, genel yönetim kurulunun da yılda bir kez toplanması kararlaştırılmış ve tüzükte yeralmıştır. Genel kurulunu bugünkü yapılacak seçimlerden sonra Genel kurulun bugünkü yapı- Sökücü'nün bir konuşma yapacağı bildirilmiştir.

ŞİLİ GENÇLİĞİ İLE DAYANIŞMA GECESİ

Öteyandan İlerici Gençler Derneği tarafından düzenlenen, «Şili Gençliği ile Dayanışma Gecesi» önceki akşam Harbiye Şehir Tiyatrosunda düzenlenen gösterilerle kutlanmıştır. Gecede bir konuşma yapan DDGF temsilcisi **Carlos Silva**, Türkçe olarak **«Yaşasın Şili halkının faşizme karşı mücadelesi»** demiş, daha sonra yine Türkçe olarak **«Yaşasın Allende, Yaşasın Neruda»** diye bağırmıştır.

Gecede sözalan konuk konuşmacılar, Şili halkının faşist **Pinochet** yönetimine karşı verdiği savaşımı dile getirmişler ve **Şili'de faşist yönetimin uluslararası dayanışma ile çökertileceğini** vurgulamışlardır.

Unitad Popular iktidarı sırasında Şili'de halk yararına uygulamaların filmlerle gösterildiği gecede, Şili faşizmini konu edinen ve ünlü Şilili halk ozanı **Viktor Jara**'nın ellerinin kırılmasını konu edinen bir oyun da sergilenmiştir.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
li önlemleri alacağını belirtmiştir. Başbakan Bülent Ecevit daha sonra şunları söylemiştir:

«Biz kendimizi psikolojik olarak ve mantıken ambargonun kalkmamasına göre hazırladık. Yeni bir savunma kavramı geliştirmekteyiz. Türkiye kendi güvenliğini sağlayabilecek durumdadır. Biz herşeye rağmen NATO içinde kalmaya kararlıyız. NATO hâlâ barış için gerekli dengenin sağlanmasına yardımcı olmaktadır. Bizim NATO'ya katkımız ciddi biçimde azalmıştır. Ambargo devam ettiği takdirde, Türkiye'nin NATO'ya olan katkısı müttefiklerimizin Türkiye'nin savunmasına ve ekonomisine katkısı oranına inecektir.

Türkiye yıllardır NATO'nun savunma sistemi uğruna kendi ekonomik gelişmesinden fedakârlık etmiştir. Ancak Türkiye'nin geliştirmekte olduğu yeni savunma kavramı, dünya barışı ve NATO açısından bir sorun yaratmayacak nitelikte olacaktır.»

Başbakan Ecevit, Türkiye'nin silah bakımından tek bir kaynağa bağlı olamayacağını ifade etmiş, «Ambargo devam ettiği takdirde, kendi ulusal güvenlik ve savunmamız için gerekli güvenlik önlemlerini alacağız.» demiştir.

Başbakan Ecevit, NATO ülkeleri başbakanlarının Washington'da yapacakları toplantıdan sonra, ortak bir bildiri yayınlamaları yolunda Başkan Carter tarafından yapılan önerinin Türkiye tarafından reddedilmesi ile ilgili bir soru üzerine de, açıklamada bulunmuş ve «Ambargonun kaderi ve Türkiye'nin bünyesindeki durumu açıklığa kavuşmadan, Türkiye ortak bildiriye imza koyamaz» diye konuşmuştur.

Öteyandan, Başbakan Ecevit'i havaalanında karşılayan Avusturya Başbakanı Kreisky, Türkiye'nin ekonomik bakımdan zor durumda olduğundan kendilerinin haberi olduğunu, ancak Türkiye'nin darboğazdan çıkması için gerekli desteği sağlayacaklarını söylemiştir. Avusturya Başbakanı «OECD çerçevesinde Türkiye'ye yapılacak hertürlü yardıma katkıda bulunmaya hazırız» demiştir.

Başbakan Bülent Ecevit'in 24 Mayıs Çarşamba günü Brüksel'e hareket edeceği bildirilmiştir.

Ecevit, Brüksel'de NATO ve Ortak Pazar'la ilgili görüşmelerde bulunacak 29 Mayıs Pazartesi günü ABD'nin Başkenti Washington'a gidecektir. Washington'da 30-31 Mayıs günleri yapılacak NATO Zirve Toplantısına katılacak olan Başbakan, bu toplantıda Türkiye'nin NATO konusundaki düşüncelerini açıklayan bir de konuşma yapacaktır. **Ecevit**, daha sonra New York'a giderek Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Konferansına katılacaktır.

Türkiye'nin

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
ilkesi ile ilgili olduğu belirtilmektedir. Sovyet yetkilileri NATO'ya bağlı tüm ülkelerle yaptığı bu tür anlaşmalarda saldırmazlık ilkesinin bulunduğunu kaydetmekle, Federal Almanya ve Norveç'le yapılan siyasal anlaşmalarda saldırmazlık ilkesinin önemli bir bölüm olduğunu bildirmektedirler. Sovyetler Birliği Dışişleri yetkililerinin Türkiye'ye önereceği yeni taslakta bu ilkenin bulunmasının da isteneceği bildirilmektedir.

İhtisas

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
...up olmadığı ve Genel Kurulca bu konuda kural niteliğinde bir karar alınıp alınamayacağını görüşmüştür. Görüşme sonunda, Genel Kurulumuz, bir mahkemenin birden çok dairelere ayrıldığı yerlerde, o mahkemenin görevine giren işlerin bu daireler arasında nevi bakımından bölüştürülmesi ve dağıtılmasının mahkemenin idari işlerinden olmadığına, konunun yargısal olduğuna, ayrıca bu konuda kural niteliğinde bir karar verilmesine gerek olmadığına karar vermiştir.»

Mazhar Budak, İhtisas Mahkemeleriyle ilgili görüşünü açıklarken, İhtisas Mahkemelerinin ancak yasa ile kurulabileceğini belirtmiş, şöyle demiştir:

«Bazı davaların İhtisas Mahkemelerinde görüşülmeleri eğilimi günümüzde artık kendisini tartışmasız kabul ettirmiştir. Değişen koşullar altında adaletin daha iyi ve gereken çabuklukla dağıtılması arzusu bundan böyle yeni İhtisas Mahkemelerinin kurulmasını zorunlu kılacaktır. Bu mahkemeler, kuruluş, işleyiş, güvence ve yargılama usulleri bakımından genel mahkemeler için öngörülmüş bulunan temel kurallara istisna teşkil etmemektedirler. Bu nedenle İhtisas Mahkemeleri ancak yasa ile kurulabilir. Asliye Ceza ve Ağır Ceza Mahkemelerinin daireleri arasında iş bölümü, işin nevine göre değil, ancak işlerin miktarına göre yapılabilir. Ancak İhtisas Mahkemelerine ilişkin soruna acele bir çözüm kazandırabilmek için 45 sayılı yasanın ikinci maddesine ek geçici bir maddenin eklenmesi de düşünülebilir. Bu madde de ,(Özel kanunları çıkarılıncaya kadar mevcut veya kurulacak mahkemelerden bir veya birkaçına kanunda belirtilen davalara bakmak üzere yetki verilir) şeklinde olabilir.»

YIBA'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
sine acılardan arınsın ve layık olduğu güzel ve mutlu günler artık başlasın» demiştir.

PROTESTO YÜRÜYÜŞÜ

Öteyandan, cenazelerin Hacıbayram Camii'ne getirilişi sırasında, Meslek Lisesi öğrencilerinden bir grup ile **İlerici Gençler Derneği (İGD) ve İlerici Liseliler Derneği (İLD)** üyeleri Atatürk Kız Meslek Lisesinden Kızılay'a doğru bir protesto yürüyüşü yapmışlardır. «Yangın Değil, Katliam», «YIBA'nın Hesabı Sorulacak» sloganlarını haykıran öğrenciler, Merkez Bankası önünde dağılmışlar, daha sonra, cenazelerin bulunduğu Hacıbayram Camii'ne gelmişlerdir.

ÖLEN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER

Ömer Altınoluk (Milli Eğitim Bakanlığı Şube Müdürü), **Cafer Yalçınkaya** (öğretmen) **Hasan Yazıcıoğlu** (öğretmen) **Hikmet Tezan** (memur), **İlhami Hayrad** (öğrenci), **Şahap Bekçi** (memur), **Recep Akın** (öğretmen), **Bilal Karabağ** (okul müdürü).

YIBA Çarşısında ölen Meslek Lisesi öğretmen, öğrenci ve memurlarının cenazeleri, Hacıbayram Camii'nde kılınan öğle namazından sonra Karşıyaka Mezarlığında toprağa verilmişlerdir.

Yıldız DMMA'da

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

ERZURUM

★ Önceki gün Erzurum Atatürk Üniversitesinde okuyan ilerici - devrimci öğrenciler «ülkücü» komandolar tarafından derslere sokulmamışlardır. Çıkması muhtemel olaylar jandarma ve polis tarafından önlenmiştir.

KOCAELİ

★ İzmit ile Gölcük arasında çalışan Lütfi Kalkan yönetimindeki 54 AU 975 plakalı minibüste yapılan aramada, patlamaya hazır bir dinamit lokumu ele geçirilmiştir.

NAZİLLİ

★ Nazilli Eğitim Enstitüsünde önceki gün öğrenciler arasında çıkan çatışmada 5 öğrenci yaralanmış, 1 öğrenci olay zanlısı olarak savcılığa verilmiştir.

DİYARBAKIR

★ Diyarbakır Fırıncılar Derneği Başkanı Bilal Yaspek'in fırınına önceki gece kimliği belirsiz kişilerce patlayıcı madde atılmıştır.

KONYA

★ Konya'nın Bozkır İlçesi İmam-Hatip Lisesi Öğretmeni Mehmet Ertekin'in evine patlayıcı madde atılmıştır.

★ Konya DEV-GENÇ binasına patlayıcı madde atılmıştır. Patlama sonucunda bina oturulmayacak hale gelmiştir.

ANKARA

★ Kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından Mamak Caddesi 11/a'da bulunan ve Dursun Çevik'e ait olduğu bildirilen bir bakkal dükkânına patlayıcı madde atılmıştır.

★ Emek Mahallesinde bir kıraathane ile Abidinpaşa Meslek Lisesi önünde yapılan aramalarda iki kişi üzerinden tabanca çıkmıştır. Üzerlerinde tabanca çıkan Öztürk Üstünel ve İbrahim Yıldız ilk sorgularından sonra tutuklanmışlardır.

İSTANBUL

★ 9 Mayıs Salı günü Yıldız DMMA öğrencilerine girişilen faşist saldırıda yaralanan öğrencilerden Renan Eriş dün ölmüştür. Böylece olayda ölen öğrencilerin sayısı üçe yükselmiştir.

★ Küçükçekmece Halkevi 13 Mayıs Cumartesi günü faşistler tarafından bombalanmış, aynı gün üç Halkevi üyesi de faşistlerin silahlı saldırısına uğrayarak yaralanmışlardır. Saldırganlardan Süleyman Özcan, Ahmet Boyacı, Mustafa Uysal adlı komandolar önce gözaltına alınmış, ertesi gün de serbest bırakılmışlardır.

★ İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesindeki ilerici öğrenciler dün derslerini tamamladıktan sonra okul binasından ayrılırken, faşistlerin saldırısına uğramışlardır. Öğrenciler olayı polise bildirmişler ve yardım istemişlerdir. Ancak polis herhangi bir girişimde bulunmadığı gibi, saldırıya uğrayan öğrencileri coplamıştır.

★ Aksaray İktisadi Ticari İlimler Yüksekokulunda dün sabah meydana gelen kavga sonucu olayla ilgisi görülen 22 kişi gözaltına alınmıştır.

ELAZIĞ

★ Nadir Bulut adında CHP'li olarak bilinen bir avukatın evine önceki gece patlayıcı madde atılmıştır.

KAYSERİ

★ Kayseri Cezaevinde mahkûmlar ikinci kez isyan etmişlerdir. Silahlı olan mahkûmların, silahlarını Adalet Bakanı Mehmet Can'dan başka kimseye teslim etmeyeceklerini söyledikleri öğrenilmiştir.

Mobilya

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
Bülent Ecevit hakkında kurulan Soruşturma Hazırlık Komisyonlarına da bugünkü birleşik toplantıda üye seçilecektir.

Bilindiği gibi eski Başbakan **Süleyman Demirel**, Maliye eski Bakanı **Yılmaz Ergenekon** ve Ticaret eski Bakanı **Halil Başol** haklarında nüfuzlarını kötüye kullandıkları gerekçesiyle geçen yasama döneminde kurulan Soruşturma Hazırlık Komisyonu çalışmaları sonunda raporunu hazırlamıştı. Aynı şekilde geçen yasama döneminde Başbakan **Bülent Ecevit** ve Devlet eski Bakanı **Refet Sezgin** haklarında görevlerini kötüye kullandıkları gerekçesiyle Soruşturma Hazırlık Komisyonları kurulmuş ve bu komisyonlarda raporlarını hazırlamışlardı.

Bugünkü birleşik toplantıda bu üç Soruşturma Hazırlık Komisyonuna üye seçimi yapılacaktır. Öğrenildiğine göre siyasi parti gruplarının tümü komisyonlar için adaylarını göstermişlerdir.

Beyoğlu'nda bir han tamamen yandı

İSTANBUL, (THA)

Beyoğlu, İstiklâl Caddesinde ki 140 numaralı, «Emek Pasajı» olarak bilinen binada çıkan yangında 6 büyük işyeri, Ses Sineması, bir lokanta, bir kahvehane ve on kadar küçük işyerinin hasar gördüğü saptanmıştır.

Binada oturanlar, binanın kısa bir süre önce büyük iki şirkete kısmen satıldığını, mal sahipleri ile kiracılar arasında sonucu alınamayan birçok tahliye davası olduğunu söylemişler, şimdi bu yangın, işyerlerinden zorunlu olarak çıkmamıza neden oldu demişlerdir.

Şah

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
vam edecektir. Suçlu bulunan bir kimse hak ettiği cezadan kurtulamayacaktır» demiştir.

İran'da genel greve gidileceğinin bildirilmesi üzerine zırhlı araçların Tahran caddelerini dolduduğu bildirilmektedir.

Bu arada başkentte çalışan bir milyona yakın otomobil sürücüsünün yola çıkmamayı kararlaştırdıkları öğrenilmiştir. Ülkedeki yabancı ise işlerine gidemedikleri gibi, yabancı okullar da kapatılmıştır.

Tahran Üniversitesi'nde ise polis ve askerlerin gösterici öğrencileri tartakladıkları ve üniversite kampusuna yapılan baskın sonucu birçok öğrencinin gözaltına alındığı bildirilmektedir.

MİLLİ TAKIM KAPTANI ARJANTİN'E GİTMİYOR

Öteyandan Şah aleyhtarı İran Milli Takım Kaptanı'nın, Arjantin'de yapılacak Dünya Kupası finallerine katılmayacağı açıklanmıştır.

14 yıldan beri İran Milli Takımında yer alan ve 91 kez milli formayı giyen takım kaptanı Pevriz'in bundan önce birkaç kez siyasi faaliyetlerinden ötürü takibata uğradığı ve bir keresinde hapse girdiği belirtilmektedir.

Pevriz de, Şah'ı yeren bir demeci nedeniyle 45 gün hapiste yattığını doğrulamıştır.

Yarım

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
yatları ile satılacağı belirtilen tebliğde tespit edilen ambalaj ve fiyatlar dışında satışın yasaklandığı ifade edilerek şöyle denilmiştir:

«Sözkonusu maddelerin belirtilen satış fiyatlarına her türlü kâr, nakliye, yükleme ve boşaltma ücretleri dahil edilmiştir. Firmalarca üretilen sadece sanayide kullanılacak sanayi tipi yağların toplam üretimi fiili üretimin yüzde 10'unu geçemez. İki kilogram ve daha küçük ambalajlar standart tip teneke yanında sağlığa uygun, diğer ambalajlarda da net miktarlar aynı fiyatlarla satılabilecektir. Tespit edilen azami perakende satış fiyatları imalatçılar tarafından ambalajlar üzerine yazılacaktır.»

Öteyandan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayınlanan yağ fiyatlarıyla ilgili tebliğde yeralan, rafine-vinterize pamuk yağları fiyatlarına göre bir kilogram pamuk yağın perakende satış fiyatı 23, toptan satış fiyatı 21.05, imalatçı satış fiyatı ise 20.75 lira olarak belirlenmiştir.

Can: Af Yasası

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
demeci Politika Gazetesi'ne vermiştir. Tasarının Meclis'te kabulünden büyük sevinç duyduğunu belirten Bakan, tasarının bir türlü Af Yasası anlamına geleceğini kaydetmiş, «Bundan böyle Af Yasası çıkartılmasına gerek kalmayacaktır. Meclis'te kabul edilen bu tasarı, af sorununun çözümünü sürekli bir hale getirmiş bulunuyor» demiştir.

Yeni tasarıdan yalnız açık ve yarı açık cezaevlerinde bulunanlarla bu türlü cezaevlerine geçme hakkını kazanan hükümlülerin yararlanacağını belirten Bakan, bugün tüm Türkiye'de cezaevlerinde 25 bin dolaylarında hükümlü bulunduğunu kaydetmiş, bu hükümlülerden büyük bir kısmının yasadan yararlanabileceklerini bildirmiştir. Hükümlülerin büyük kısmının tutuklulukta geçen süreleri ile yarı açık cezaevlerine geçme hakkını kazanmakta olduklarını söyleyen Can; bu yasa ile bir ay cezaevinde kalan hükümlü 16 günde İnfaz Yasası nedeniyle yatmış sayılacaktır» demiştir. Hükümlüler bundan böyle mahkûm oldukları her yılın 6 ay 12 gününü infaz yasası nedeniyle cezaevlerinde geçirmiş sayılacaklardır. Bakan, cezaevlerinden tahliye olacaklara Halk Bankasından meslek kredisi almalarının da yasa ile sağlandığını kaydetmiş, özetle şunları söylemiştir:

«Bu yasa ile mahkumların birer tüketici olmalarının önüne geçiyoruz. Onları birer iş birer meslek sahibi haline getireceğiz. Yarı açık ve açık cezavlerine geçmeye hak kazanan mahkumların yasanın getirdiği erken salıverilme hakları yanısıra belli mazeretler nedeniyle üç gün ya da on gün süre ile ve jandarma nezaretinde olmaksızın izinli çıkmaları sağlanmaktadır. Kapalı Cezaevleri bugüne kadarki uygulamalarla görüldü ki birer suç teşvik kurumu oluyorlar. Kapalı Cezaevlerinde kalmayı meslek halne getirmiş olan bazı kişilerin bulunduklarını saptadık. Bunlar tahliye zamanları yaklaştığı zaman keyfi suçlar işleyip cezaevinde kalma sürelerini arttırmaktadırlar. Ayrıca kapalı cezaevlerinden tahliye olanların yüzde 15'i tahliyeden sonra yeniden cezaevine dönmekteler. Bu yasa suç işleme eğiliminde olmayan hükümlülerin bir an önce eğitilip bir daha suç işlemelerini önleyici bazı nitelikler de taşımaktadır. Çünkü bu yasadan yararlanarak tahliye olanlar tekrar suç işledikleri takdirde yasadan yararlandıkları süreyi de yeni cezalarıyla birlikte çekeceklerdir. Cezaevleri bu tasarı ile birer eğitim kurumu olacaktır.»

Can Politika'ya demecinde yeterince açık ve yarı açık cezaevinin bulunduğunu tasarını önümüzdeki hafta Senato'dan geçmesinden sonra hükümlülerin durumlarına uygun cezaevlerine nakledilmelerine başlanacağını kaydetmiş, «ancak yarı açık ve açık cezaevine geçmeyi haketmiş fakat çeşitli nedenlerle bu tür cezaevlerine geçememiş olanlar da otomatik olarak aynı haklardan yararlanacaklardır» demiştir.

Hükümet hakkında yeni bir gensoru önergesi yarın ele alınıyor

ANKARA (THA)

AP. Genel Başkanı Süleyman Demirel ve 82 arkadaşı tarafından verilmiş olan milli eğitim konuları ile ilgili olarak Ecevit Hükümeti hakkındaki Gensoru Önergesi, Millet Meclisi'nin yarınki birleşiminde ele alınacaktır.

Bilindiği gibi, Demirel ve arkadaşları, tüm Bakanlar Kurulu üyelerini itham ederek milli eğitimi gayrı-milli bir istikamete yönelttiklerini, memleketin kültür ve eğitim geleceğinin karanlığa sürüklendiğini önergelerinde iddia etmişlerdi.

Meclisin yarınki birleşiminde önergenin gündeme alınıp alınmaması tartışılacaktır.

Plan Komisyonu Arazi Vergisinde değişiklikler yaptı

ANKARA (THA)

Vergi tasarısını görüşen Millet Meclisi plan kimisyonu çalışmalarını tamamlamış, alt komisyonda incelendikten sonra yaklaşık iki haftadır görüşülen «vergi tasarısı»nı yapılan değişikliklerle birlikte oy çokluğu ile kabul etmiştir.

Millet Meclisi Bütçe Plân Komisyonu'nun dünkü toplantısında, verilen yeniden görüşme önergeleri ile, vergi tasarısının arazi vergisine ait 18 inci maddesi ve harçlarla ilgili 62 nci maddesinin bir fıkrası yeniden düzenlenmiştir.

Bu düzenleme ile emlak vergisine ait 18 inci madde şu şekle sokulmuştur:

«Arazi vergisinin oranı binde 3'dür. Belediye ve mucavir sahalardaki arsalar için bu oran binde 10'dur. Bu vergi her beş yılda bir yüzde 100 arttırılarak alınır. Bu şekilde toplanan vergi zamlarının tamamı sosyal konut yapımında kullanılmak üzere arsa ofisinde oluşturulacak bir fonda toplanır.»

DANIŞTAY HARÇLARI

Danıştay harçları ile ilgili 62 nci maddenin 1 sayılı tarifesi de şöyle değiştirilmiştir:

Danıştay dava harcı:

★ Vergi, resim, harç ve cezaya ilişkin davalardan başvurma harcı 1000-5000 lira, ilam harcı 1000-5000 liradır.

Dava reddedilirse uyuşmazlık konusu vergi, resim, harç ve ceza miktarı üzerinden bin liradan az olmamak üzere binde 5 nisbi harç alınır. Bu miktardan ilam harcı düşülür.

★ Diğer davalardan alınacak ilam harcı 200-1000 lira, yürütmeyi durdurma harcı 150-750 liradır. Genel ve katma bütçeli dairelerden harç alınmaz. Danıştay'da açılacak davalar için ayrıca posta gideri istenmez.»

TARIM GELİRLERİNDEN VERGİ

Plân Komisyonu daha sonra tarım gelirlerinden alınacak vergi ile ilgili maddeyi görüşmeye başlamıştır. Bu madde üzerine konuşan Sivas CHP Milletvekili Azimet Köylüoğlu, «5 bin köylü ailesi, yani çok gelirli 20 bin kişi vergi vermiyor diye 24 milyon kır halkını baskı altında tutmaya bu komisyonun hakkı yoktur» demiştir. Köylüoğlu, tarım gelirlerinden vergi alınabilmesi için kâğıt üzerinde yapılan hesapların gerçekçi olmadığını öne sürmüştür.

İndirim hadleri ile ilgili maddenin komisyonda kabul edilen metni şöyledir:

«Tam mükellefiyete tabi gerçek kişiler aşağıda yazılı indirimlerden yararlanırlar:

Genel ve özel indirim: mükelleflerin günde 5, ayda 150, yılda 1800 lirayı aşmayan gelirleri vergiye tabi tutulmaz. Mükellef evli ise bu miktara eş için günde 3, ayda 90, yılda 1080 lira, çocukların her biri için günde 2, ayda 60, yılda 720 lira eklenir.

Gerçek ücretlerin vergilendirilmesinde özel indirim olarak günde 95, ayda 2850, yılda 34200 lira yukardaki indirim hadlerine eklenir.

Ana ve babasını kaybetmiş torunlardan mükellefle birlikte oturan ve gelir vergisine tabi geliri bulunmayanlar bu maddenin uygulanmasında öz çocuklar gibi hesaba katılır.

Haftalık ücretlerde 7 gün üzerinden indirim yapılır.»

DİĞER HUSUSLAR

Komisyonda dün, esnafların yıllık 240-288 bin liralık gelirinin vergiden muaf olacağı, bunların defter tutmayacakları kabul edilmiştir.

Kıdem tazminatının 594 bin lirası vergiden muaf olacak, daha üst miktarı vergilendirilecektir.

Şoförlerin yıllık kazançlarının 120 bin lirası vergiden muaf tutulacaktır.

CHP Antalya İl Binasını gençlik kolları işgal etti

CHP İl Gençlik Kolu üyeleri dün CHP İl binasını işgal etmişler ve yöneticilerden hiç kimseyi il binasına sokmamışlardır.

Parti binasının içine ve dışına astıkları pankartlarda il yönetimini eleştiren gençler il yönetimi ile gençlik kolları arasında uyumlu bir çalışma sağlanıncaya kadar parti için direnişlerine devam edeceklerini açıklamışlardır.' Recep Durmasur başkanlığındaki İl Gençlik Kolu Yönetim Kurulu bir süre önce istifa etmiş, ancak Gençlik Kolları Genel Merkezince yine Recep Durmasur başkanlığında yeni bir kurul atanmıştı. Ancak İl Yönetim Kurulu bu atamayı onaylamamış ve karşı çıkmıştı. İşgalden sonra bir basın toplantısı düzenleyen **Recep Durmasur**, il yönetimine karşı iki yıldır tüm demokratik kurallara ve parti tüzüğüne uygun biçimde davranarak birlikte davranmanın yollarını aradıklarını, ancak İl Yönetim Kurulunca sürekli itildiklerini ve horgörüldüklerini belirterek direnişlerinin uyumlu bir çalışma sağlanıncaya kadar süreceğini söylemiştir.

Akova, Yeni Toprak ve Tarım Reformu Yasa Tasarısı'nın hazır olduğunu açıkladı

ANKARA (İSTA)

Devlet Bakanı **Enver Akova** Toprak ve Tarım Reformu ile ilgili yeni bir tasarı hazırlandığını ve bu tasarının bir kaç gün içinde Bakanlar Kurulu'na sunulacağını söylemiştir. **Akova** dün yaptığı açıklamada anayasa mahkemesinin usûl yönünden iptal ettiği Toprak ve Tarım reformu yerine hazırlanan bu tasarının uygulamadan doğan güçlükleri giderecek yönde hazırlandığını belirtmiştir.

Kısmî af

(Baştarafı 1. Sayfa'da)
la salıverilme tarihine göre yapılacaktır. Bakanlıkça bildirilen bu tarih aşılmamak ve kapalı kurumlarda çalışanlara öncelik tanınmak kaydıyla, tabi tutulacakları müşahadeleri sonucu yarı açık veya açık müesseselere naklolunan hükümlülerin, kaldıkları her ay için 6 gün, tesbit edilecek şartla salıverilme tarihinden indirilecektir.

Yeni yasadan cezaevlerinde bulunan 25 bin dolayındaki hükümlü yararlanıyor. Yarı açık ve açık cezaevlerinde bulunan hükümlüler cezalı bulundukları her ay için 16 gün meşruten tahliye hakkı kazanıyor.

Çalışmak isteyip de çalıştırılmasına olanak sağlanamaması suretiyle veya yaş ve bedeni kabiliyetleri itibariyle çalışamayanların, iyi hallilikle geçirdikleri günler, indirime esas sürelerine eklenecektir. Yapılacak indirimlerde 1 aydan az süreler hesaba katılmayacaktır. Kazandıkları hakları en az iki kez çeşitli nedenlerle kaybedenler, hiç bir suretle indirimden yararlanamayacaklardır.

AÇIK CEZAEVLERİNE AYRILACAKLAR

Her grup için ayrı cezaevleri ikmal edilinceye kadar müşahade görmüş hükümlülerin gerektiğinde gruplandırılmış cezaevlerine nakilleri, Adalet Bakanlığı'nca yapılabilecektir. Bu yasanın yürürlüğe gireceği tarihten önce yarı açık veya açık müesseselerde bulunanlarla kapalı infaz kurumlarında olup, açık veya yarı açık infaz kurumlarına ayrılmaya hak kazanmış olan hükümlülerin, tutuklulukta geçen süreleri de çalışmakla geçmiş sayılarak değerlendirilecek ve indirim hesabında nazara alınacaktır.

Yasa Tasarısı'na, CHP'li üyelerin verdikleri bir önergenin kabul edilmesiyle, «infaz kurumlarından tahliye edilen meslek ve sanat sahipleri Türkiye Halk Bankası'nca meslek edinme kredisi verilebilir» hükmü eklenmiştir.

Tasarı, ilgili komisyonlardan sonra Cumhuriyet Senatosunda ele alınacaktır.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

MUAMMER ÖZER'LE BİR SÖYLEŞİ

«Yalnızlık» filminin oyuncuları. Önde, filmin yönetmeni Muammer Özer.

SORU: Sayın Muammer Özer, son çalışmalarınız hakkında bilgi verir misiniz?

MUAMMER ÖZER: «Yabancı» filminin yapımına beş yıl önce Finlandiya'da başlamıştım. Zorlu bir çalışmanın sonunda İsveç'te tamamlayabildim. Tamamen kendi olanaklarımızla gerçekleştirdiğimiz bu film, kısmen renkli olup, doksan dakika uzunluğundadır. «Yabancı», büyük güçlüklerle ve amatör bir kadroyla meydana getirilmiş şiirli bir filmdir. İçeriği yüzünden başına gelebilecekleri kestirmek güç değil. Ancak, sansürün alacağı tavrı merak ediyoruz.

SORU: «Yabancı» filminin dışında başka film çalışmalarınız var mı?

ÖZER: İsveç, TV ve Radyosunun bir yan kuruluşu olan «Filmverkstan» ile birlikte yaptığımız «YALNIZLIK» adlı film tamamlandı. Senaryosunu yazıp kurgusunu yapıp, yönetmen olarak da çalıştığım «Yalnızlık» filminin uzunluğu 25 dakika renklidir. Ayrıca Stockholm'da düzenlenen «Nazım Hikmet» gecesini videoya çektik. Siyah beyaz ve 60 dakika uzunluğundadır. Elimizdeki mevcut belgelerle birlikte, «NAZIM HİKMET» adında bir yapıt ortaya çıkarmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

« İSTİYORUM» adlı senaryoyu önümüzdeki haftalarda filme çekmeyi tasarlıyoruz. Filmin uzunluğu 30 dakika olacak. Renkli Filmde, işsiz bir Türk gencinin meslek öğrenip, fabrika işçisi olma tutkusu anlatılacak.

SORU: Konulu filmin dışında yaptığınız filmler?

ÖZER: Kapitalist düzen, Militarizm ve Afrika üzerine üç belgesel filmin çekimleri tamamlandı. Önümüzdeki haftalarda bitirip, gösterebileceğimizi umuyoruz.

SORU: Bu filmleri nerelerde göstermeyi düşünüyorsunuz?

ÖZER: Geçtiğimiz aylarda, iki kısa uzunluktaki belgesel filmimiz İsveç Sinemateğinde halka sunuldu.

«YABANCI« Filminin, İsveçte dağıtım ve gösterimi «Film Cent rum» tarafından yapılacak.

SORU: Tüm bu çalışmalarınızın ereği ne?

ÖZER: Emekçi sınıflar için film çalışmalarımızı sürdürmek. Yaptığımız filmlerin kitlelere ulaştırılıp, değerlendirilmesi en büyük amacımız.

İlericilerin bu konularda, ileri sanatçılara yardımcı olmaları gerekir.

Muammer Özer'in gerçekleştirdiği «Yabancı» filminden bir görüntü

İSVEÇ'TE GENÇ BİR TÜRK SİNEMACISININ BAŞARILARI

OĞUZ MAKAL

Muammer Özer İsveç'te yaşıyor. Bütün tutkusu sinema. Kısa yada uzun metrajlı filmler çekebilmek. Bu amaçla da yıllardır çaba harcıyor. Sinemaya ilk ilgileri Türkiye'de başlamış. «Kördüğüm» adlı filmi 1970 yılında Devrimci Sinema Şenliği'nde birinci seçilmiş. İki yıl sonra aynı film Finlandiya Televizyonunda gösterilmiş. 1973 yılında Finlandiya'da DEVKİNO (Devrimci Sinema) adlı film yapım ve dağıtım kuruluşunu oluşturmuş Fink eşiyle birlikte. DEVKİNO adına beş kısa film yapmış. Aşağıda genç Türk sinemacısı Muammer Özer'in İsveç'te birçok güçlüğü yenerek gerçekleştirdiği film çalışmalarıyla ilgili bir söyleşiyi bulacaksınız.

GSD'de "Türk Heykel Sanatı,, konulu konferans

Görsel Sanatçılar Derneği merkezinde bugün 18.00'de «Türk Heykel Sanatı» konulu bir konferans verilecek.

Prof. Zühtü Müritoğlu'nun vereceği konferans sırasında çeşitli diapozitifler de gösterilecek.

Karikatürcü'ler Derneği Burhan Solukçu'nun karikatür'erini sergiliyor

Mart ayı içinde yaşama gözlerini yuman (1928 doğumlu) karikatürist **Burhan Solukçu**'nun yapıtları Karikatür Müzesi'nde sergileniyor.

Bugün saat 18.00'de açılacak sergide **Burhan Solukçu**'nun orijinal karikatürleri ve basılı karikatürleri sergilenecek.

Sergi 2 Haziran gününe kadar açık kalacak. Aynı tarihte Karikatürcüler Derneği ve Tabipler Odası'nın ortaklaşa düzenlediği Halk Sağlığı Karikatür Yarışmasına katılan karikatürler sergilenecek.

HAZIROL KALBİM (Metin Demirtaş)

OKUDUGUM KİTAPLAR

Hasan İzzettin Dinamo

Şu sırada bütün Türk basınında ayda ancak kırk elli satırlık bir yazısı yayımlanan bayağı talihsiz bir yazarım. Bütün yayın araçları battı. Son küçük yazı olanağını bana Politika Gazetesinde çalışan devrimci arkadaşlar sağladılar. Şimdiye dek sesimi okurlarıma en iyi işittirebildiğim gazete, Cumhuriyet olmuştu. Onda «teşehhüt miktarı» çalışmıştım. Ne yazık ki eski kalemefendisi faşizmi arkamı bırakmadı, kaşla göz arasında beni bir umacı biçimine sokarak ordan uzaklaştırdı. Elimdeki yığınla güzel kitap üstüne birkaç satır yazmağa çalışacağım. Yoksa, sayfa dolmak üzere. Hem işçi hem şair olan, sanatını yaşamının zor yalçınlıklarında bileyen Metin Demirtaş'ın ele değen diri bir şiiri vardı. Bütün ögelerini yaşanmış olan çetin günlerin, yılların yemiş bahçelerinden toplamıştır. Ben, vaktiyle onunla iyi bir tanışma yapmış, sonra onu yitirmiştim. Ancak, uzaktan da olsa onu hep izlemiştim. İşçi sınıfının gerçek sanatçısı yitecek miydi? Metin Demirtaş'tan on yıl sonra aldığım mektupla olgun şiir kitabı, bu uzun süre içinde besleyip büyüttüğüm türlü kuşkuları silip süpürmüştür. Şair, yeni şiirinde daha büyümüştür. Pek az şiirin ulaştığı insancıl lirizmle işçi sınıfının devrimci çocuklarına yeni türküler söylemektedir. Şiirinde yaşamın yere basan sert ayaklarının direncı var. Çocukluğundan beri yaşamın ayakları altında çiğnenmemek için sağa sola kaçarken işçi sınıfının toptan çiğnendiğini yakından görmüştür. İlk şiirleri, acılar ellerinden tutarak ona getirmişti. Şimdi de öyle. Bu son kitabında şair, daha çok 12 Mart faşizminin tuzağına düşürülmüş gencecik Türk aydınlarının serüvenleri üstüne yanık türküler yakmış. 12 Mart, pek çok delikanlıyı şair yapmış, pek çek şairi de daha çok şairleştirmişti. Metin Demirtaş, bu dönemde boy atmış şairlerimizin ağabeylsi sayılır. Onların, daha çok çekmiş bir ağabeyleri olduğundan onda daha çok lirizm var. Türkçeyi ağlarcasına söylüyorsa da umutsuzcasına değil. Yerimiz dar olduğundan şairden ancak şu sunma parçasını alıyorum: Şiirlerim/ Sevgiyle barışla yoğurduğum/ Bu benim güzel çocuklarım/ Armağan olsun yarınlara/ Çünkü yaşadım hep umutlarla/ Yaşamaksa bir ekmeğin boyunduruğunda/ Çektiğiniz duvarlarda hapis/ Bir aklım hep dağlarda.

Politika'da sanat * edebiyat

SİNE-SEN'İN ÖNERİLERİ COŞKUYLA DESTEKLENDİ

Sinema Kongresi'nde «Sansür» bir kez daha mahkum edildi

Kültür Bakanlığı'nın çağrısı üzerine İstanbul Atatürk Kültür Merkezi'nde 11-12 Mayıs günlerinde düzenlenen Sinema Kongresi yeni sinema yasası ve sansür konularında iki önemli karar alarak sona erdi. Kongre çalışmaları sırasında sinema endüstrisinin sorunları, sinema emekçilerini sosyal güvencesi, yerli yapımın desteklenmesi, dağıtımı ve gösterim sorunları, filmlerin denetlenmesi, sinema eğitimi, Türk Sinema Kurumunun yapısı ve çalışmaları konularında görüş ve öneriler belirtildi.

Kongreye katılan Türkiye Yazarlar Sendikası, Sinematek, Sinema Yazarları Derneği, Yön-Sen, Sinema Oyuncuları Derneği, Film-Ses, İzmir Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Maden-İş Foto-Film Merkezi, İstanbul Üniversitesi Film Merkezi gibi kuruluş temsilcileri yaptıkları konuşmalarda genel olarak aynı görüşler çevresinde birleşerek Türkiye Sinema Emekçileri Sendikası'nın (SİNE - SEN) önerilerini desteklediler.

SİNE-SEN'in Kongre boyunca yaptığı yoğun çalışma ve önerileri sonucunda sinema yasasının hazırlanış biçimi ve sansüre oyalayıcı değil, köklü çözümler getirilmesi yolunda şu iki karar alındı:

«I — Kültür Bakanlığı'nın çağrısı üzerine 11-12 Mayıs 1978 günleri İstanbul'da toplanan Sinema Kongresi Bakanlık uzmanlarınca hazırlanacak 'Sinema Yasası Tasarısı'nın son biçimini almadan ve imzaya sunulmadan önce mutlak sinema üretenlerinin onayına sunulmasını ve bu amaçla yasa tasarısına son biçimini vermek üzere yeni bir kurultay toplanmasını kararlaştırmıştır.

2 — 11-12 Mayıs tarihlerinde toplanan Sinema Kongresi sinema alanındaki sansür uygulamasının anti-demokratik ve çağdışı olduğuna oybirliğiyle karar alır. Bu nedenle; 2559 sayılı 'Polis Vazife ve Selahiyetleri' Yasasının 6. maddesinin kaldırılması için gerekli yasa değişikliği teklifinin Kültür Bakanı tarafından derhal ilgili mercilere verilmesini talep eder.»

Kongrede SİNE-SEN adına sansür konusunda bir kanuşma yapan Erhan Sökmen'in Kongre üyelerince coşkuyla karşılanan ve desteklenen konuşmasını aşağıda veriyoruz:

«Sansür konusundaki görüşlerimizi çok kısa bir şekilde aktarmak istiyorum. Çünkü bu konuda sinema emekçileri uzun bir savaşım verdiler. Bu konuda açık oturumlar yapıldı, basın toplantıları düzenlendi, yürüyüşler yapıldı. Kısacası bu konudaki görüşümüzü Sağır Sultan duydu. Bu yüzden konuyla yakından ilgili böyle bir topluluk önünde görüşlerimizi uzun uzun anlatmaya gerek görmüyoruz.

Bizim sansür konusundaki görüşümüz, sansür uygulamalarının bir daha hiç bir zaman ve hiç bir ad altında hortlatılmayacak şekilde yok edilmesi doğrultusundadır. Bu konuda bizce mutlaka ivedilikle ve sinema yasasından bağımsız olarak ele alınmalıdır. Sinema dediğimiz şey aynen gazetelerde kitaplarda, fotoromanlarda, şiirlerde kullanılan dil gibi bir dildir. Bir lisan, üstelik sanatsal değeri olan bir iletişim aracıdır. Evet bu dil çağımızda yazı dilinden çok daha güçlüdür ve kötüye de kullanılabilir. Ama bu düşünceyle, yani bu dil kötüye de kullanılabilir düşüncesiyle onun kullanımını kısıtlamak, polisiye organların iznine bağlamak, konuşmayı, yazı yazmayı ve hatta türkü söylemeyi izne bağlamak korkunçtur. Bizce yapılacak seçim budur. Yani bu ülkede özgürce türkü söylenecek mi söylenmeyecek mi. Bunu tartışıyoruz burada. Sendikamız SİNE-SEN işte türkülerin özgürce söylenmesinden yanadır. Sevda türkülerinin de, kavga türkülerinin de. Bunun tek yolu ise Türk sinemasının sansür despotluğundan kurtarılmasıdır. Yanlışlığa yol açmamak için tekrarlıyoruz: sansür İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'ne, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Komisyonu kararlarına ve Helsinki Nihai Senedi'ne olduğu kadar yürürlükteki Türk Anayasasının ruhuna da aykırıdır. Bu bakımdan «Polis Vazife ve Selâhiyetleri Kanununun 6. Maddesi» daha fazla gecikilmeksizin yürürlükten kaldırılmalıdır. Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde ve yasak bölgeler dışında her türlü film çekimi izne tabi tutulmamalı, yerli ve yabancı tüm filmlerinde olduğu gibi, TCK'ya bağlılerinde olduğu gibi, TCK'na bağlı olması ve yargı organları dışında hiçbir kişi, merci yada kurum tarafından denetlenemiyeceği yasal güvence altına alınmalıdır. Bu sorun sinemanın en güncel sorunudur ve daha önce belirttiğimiz gibi hazırlıkları uzun sürecek geniş kapsamlı bir «Sinema Yasası» çıkarılması beklenmeksizin ivedilikle çözümlenmelidir.

Bizce Kültür Bakanlığı'nın ve bağlı olduğu hükümetin bu alandaki sürati ve tavrı onun ilerki tarihte de nasıl anılacağını belirleyen etkenlerden biri olacaktır. Ayrıca «sanat ve kültürde özgürlük ortamının tüm koşullarını gerçekleştirmeyi» programına da almış olan bugünkü hükümet açısından sansürün kaldırılması verilmiş bir sözün yerine getirilmesi anlamında bir onur meselesi de olmalıdır.

Sinema yasası çıkarılana dek, yürürlükteki sansür tüzüğünün yumuşatılması yönündeki Bakanlık tavrı kanımızca yanlış ve soruna kökten çözümler getirmeyip işi sürüncemede bırakan bir tavırdır. Bizce yeni «Sinema Yasası» hazırlanana dek yapılması gereken, tüzük değişikliği değil, kanun değişikliğiydi. Kültür Bakanlığınca, hükümetçe, ya da yasama organı üyesi sıfatıyla bizzat sayın Taner Kışlalı tarafından mecliste yapılacak bu türden bir girişim, yalnızca Türk Sinema Emekçileri tarafından değil, aynı zamanda yurdumuzdaki tüm emekçiler ve ilerici demokratik güçler tarafından desteklenecekti. Bu açıdan biz sansürün kaldırılması sorununun yeni Sinema Yasasından bağımsız olarak ve en hızlı biçimde ele alınmasından yanayız.

Sansür uygulamasının yeni çıkarılacak Sinema Yasası içinde değişik biçimlerde uygulanmasının önlenmesi ise ayrıca ele alınmalıdır. Sendikamızın görüşü, bu yönde ekonomik sensürün, oto-sansürün önlenmesi yolunda da etkili önlemler alınmasıdır. Fakat herşeyden önce günümüzdeki faşist sansür uygulaması ortadan kaldırılsın. Faşist Franko'nun kalıntılarını temizlemek savaşımını veren İspanya'nın eriştiği düzeye biz de varalım. İnsanlarımıza özgürce türkü söyleme hakkı tanıyalım.

doğruca — asım bezirci

HALKTAN ALMAK HALKA VERMEK

Marks, Hegel'in Hukuk Felsefesinin Eleştirisi'nde şöyle der: Maddî hayat şartları düşünceyi belirler, ama düşünce de kitlelere mal olunca maddî güç hal'ne gelir.

Yeni şartların getiriği yeni düşünceler kitlelerin üzerinde aydınlatıcı, harekete geçirici, birleştirici ve dolayısıyla toplumu teğiştirici bir etki yaparlar.

Peki, bunca önem taşıyan devrimci düşünce kitlelere nasıl mal edilecektir?

Halkla bütünleşme konusunu işlerken buna değinmiştim. Şimdi de kitlelerle düşünce alışverişi üzerinde biraz durmak 'stiyorum.

★

Halkı edilgin, bilgisiz, güçsüz görmek yanlıştır. Belki onun da arasında bu çeşit kişiler bulunur, ama bütün halk böyle değildir. Ters'ne, genel olarak tarihin yapıcı, itici, belirleyici gücü halktır. Halkın katkısı olmadan hiçbir devrim başarıya ulaşamaz. Emeğiyle maddî zenginlikleri halk yaratır. Halk tarihin hem öznesi, hem de nesnesidir. Yeter ki, onun bu özellikleri gereğince bilinsin, değerlendirilsin.

Bunu sağlamak da, sanıyorum ki, öncelikle şunlara bağlıdır:

— İşçi sınıfının bilimini, toplumsal oluşumun nesnel yasalarını, devrimci strateji ve taktikleri bilmek,

— Halkla birlikte toplumun özel/genel şartlarını, çelişkilerini, sorunlarını ve sınıf güçleri arasındaki ilişkileri bilmek,

— Halk yığınlarıyla iyi ilişkiler kurmayı bilmek.

Halkla iyi ilişkiler kurabilmek için onun içine girmek, onu yakından tanımak, onunla kaynaşmak gerekir. Halkın yaşantılarını, duygularını düşüncelerini, özlemlerini, uğraşlarını, çıkarlarını, göreneklerini ,inançlarını, sanatlarını öğrenmeliyiz. Bu yolda sabırlı, anlayışlı, araştırıcı, sevecen olmalıyız.

Halktan öğreneceklerimiz belki çoğunlukla dağınık, tutarsız, sistemsiz olacaktır. Öyle de olsa, onları öğrenmek, ayıklamak, düzeltmek, gel'ştirmek, birleştirmek, genelleştirmek, kısacası «sistemleştirmek» zorundayız. Yani onlardan yararlanarak onları aşarak yeni, ileri, doğru, güzel birleşimler (sentezler) kurmak... Bunu yaparken halkın durumunu (şartlarını, ihtiyaçlarını, olanaklarını) göz önünde tutmak... Halkın kavrayamıyacağı, kaldıramıyacağı, kullanamıyacağı önerilerden kaçınmak... Gerçekçilikten ayrılmamak...

Elbette, halktan aldıklarımızla oluşturduğumuz birleşimleri kafamızda saklamıyacağız. Onları hayata geçirmeğe, uygulamağa girişeceğiz. Evet, «devrimci düşünce olmadan devrimci eylem olmaz,» ama eylem olmayınca da düşünce işe yaramaz.

Kuramı kılgıyla (teoriyi pratikle) birleştirmek için sözü geçen b'rleşimleri, devrimci düşünceleri kitlelere ulaştırmak, yaymak, benimsetmek gerekir. Başka bir deyişle, halktan aldığını geliştirip düzenleyerek yeniden halka vermek... Önce halkın öğrencisi, sonra öğretmeni olmak...

Bu aşamada şunlara dikkat edilmesi yararlı olur:

Halka sunulacak öneriler, görüşler, tasarılar onun ilgilenebileceği, anlıyabileceği, uygulayabileceği biçimde, düzeyde olmalıdır. Bunlar halka alçakgönüllülükle, doğrulukla, saygıyla açıklanmalıdır. Ardından halkın tepkileri, eleştirileri, dilekleri öğrenilmeli, b'rlikte tartışılmalı, değerlendirilmeli ve gerekiyorsa, söz konusu birleşimler bir daha gözden geçirilmeli, denen'p değiştirilerek yeniden kitlelere götürülmelidir. Halkın ilgisi, desteği, birliği sağlanıncaya kadar elden gelen her türlü çaba gösterilmelidir. Bunun için kitleler'n güncel, somut temel ihtiyaçları gündeme getirilmeli ve sorunları halkla birlikte çözülmesine çalışılmalıdır. Gerçi ilericiler -popülüstler gibi- halkın arkasında değil, önünde yürüyeceklerdir, ama -Lenin'in de belirttiği üzre- kitlelerle onlar arasındaki açıklık bir adımı geçmeyecektir. Devrimciler kitlelerin dışında, üstünde değil, içinde, yanında bulunacaktır. Durmadan halkı inceleyip dinleyecek ve sonra onu aydınlatmaya, inandırmaya, geliştirmeye, birleştirmeye, savaştırmaya uğraşacaklardır. Bu eğitici, örgütleyici, yöneltici uğraşlarında dogmacılığa, şemacılığa, sekterliğe, kaypaklığa kapılmayacak ama esneklikten, gerçekçilikten, tutarlılıktan, kararlılıktan da uzak kalmayacaklardır. Üstelik, değişen ekonomik, politik şartlara göre eylem biçimlerini, yöntemlerini, taktiklerini de değiştirmekten, yenilemekten geri durmayacaklardır.

Ancak bu yollardan gidilerek halkla sağlıklı, verimli, sürekli ilişkiler kurulabilir, kapitalizmden, emperyalizmden zarar gören emekçi kitleler ile tabakalar işçi sınıfının önderliğiyle bir çizgide, cephede ya da örgütte toplanabilir.

«Nazi Anlayışının Ülkemiz Sanatına ve Mimarisine Etkileri» konulu panel yapılıyor

İstanbul Mimarlar Odası'nın girişimiyle Türkiye'de ilk kez «Nazi Anlayışının Ülkemiz Sanatına ve Mimarisine Etkileri» konulu bir panel düzenleniyor. Prof. Maruf Onal, ressam **Orhan Taylan** ve heykeltraş **Füsun Onur**'un katıldıkları panel 19 Mayıs Cuma günü 14.00'de Harbiye Şehir Tiyatrosu'nda yapılacak.

OLUMLU BİR GİRİŞİM

ALİ OVA

Faşizme karşı savaşım toplumun tüm kesimlerinde yaygınlaştırılarak sürdürülüyor. Bu savaşım içersinde yer alan tüm kuruluşlar faşizmin, özel olarak kendi üyeleri, genel olarak tüm emekten yana güçler üzerindeki baskı, terör ve koşullandırmasını kırma doğrultusunda kalıcı çalışmalara girişiyorlar.

Bilindiği gibi ülkemizdeki ulusal kültürün yozlaştırılmasında ve bir baskı unsuru olarak bu kültürün kullanılmasında Alman emperyalizminin görmezden gelinemeyecek bir etkisi vardır. Ayrıca panislamizm ve panturancılık gibi milliyetçi akımlar Almanya ve Avusturya tarafından tezgâhlanarak Türkiye'ye sokulmuşlardır. Nazi propagandası bu akımların yerleşmesi için gerek kendi teknik elemanlarını ve sanatçılarını, gerekse Türkiye'deki teknik elemanların ve sanatçıların bir bölümünü etkileyerek bunları amaçları doğrultusunda kullanmıştır.

Ülkemizde baskı, sömürü ve ezginin yanısıra sürdürülen tarih ve kültür düşmanlığının göz önüne serilmesi faşizmin içyüzünün kitlelerce daha iyi kavranılmasını sağlayacaktır. Sanat konusunda ilk kez bu denli geniş kitleye seslenen anti-faşist nitelikte bir toplantı Mimarlar Odası İstanbul Şubesince düzenleniyor. **«Nazi Anlayışının Ülkemiz Sanatına ve Mimarisine Etkileri»** konulu tartışmalı toplantı geçmişten bu yana Nazi Almanyasının kültürümüz üzerinde henüz açıklığa kavuşmamış yerlerini ortaya çıkarmada ve sanatçıların anti-faşist uğraşılarında olumlu bir adım olacaktır.